

Munkaadó és kiadóhivatal

SZUBOTICA

CIAJ JOVIN TRG 3

Telefonok

Kiadóhivatal 8-58

Munkaadó és kiadóhivatal 8-10, 8-58

NAPILÓ

Előfizetés és hirdetés

negyedévre 165 dinár

egy hónapra 55 dinár

Hirdetés

minden nap, bármely és
kiszámlázott napokon is

XXIX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1928. NOVEMBER 16.

312. SZÁM

PÉNTEK

Egy sajtópör margójára

A szubotica-i törvényszék legutóbb egy olyan sajtópört tárgyalt, amelynek jelentősége tulerjed a főmagánvádló és a vádlott újságíró közti ügy keretein. Magának a pörnek érdemleges részével nem csak azért nem kívánunk foglalkozni, mert *adhuc sub iudice lis est* és még hátra van a felelősségi fórumok döntése, hanem azért sem, mert a *Bácsme gyei Napló* főszerkesztőjének pöréről van szó és nem akarjuk azt a látszatot kelteni, mintha mi ezt az alkalmat arra használnánk fel, hogy *pro domo* írjunk. Felmerültek azonban a tárgyalás folyamán olyan momentumok, amelyek a magyar kisebbség és az államalkotó faji többség viszonyát érintik és ennélfogva a legteljesebb mértékben rászolgálnak a publicisztikai méltatásra.

A bírói eljárásra egy helyreigazító nyilatkozat szolgáltatott okot, amelynek pusztán az volt a célja, hogy egy rendkívül éles hangú támadó cikk gyanúsító állításaival szemben a *Bácsme gyei Napló* loyaltását kidomborítsa. A helyreigazított cikk szerzője a személyére vonatkozó kitételeket inkriminálta, miközben a vád súlyának a fokozása céljából a maga nacionalizmusát és a vádlott magyar kisebbségi újságíró anacionális hangulatait hangsúlyozta ki. Ezen a ponton nő ki ez a sajtópör két személy afférjának méretei közül és kapcsolódik bele a kisebbségi kérdésbe.

Az az érvelés, amely a szembenálló felek faji hovatartozását veszi a törvény alkalmazásának zsinórmértékéül, évekkal ezelőtt, de különösen az új államalakulás legelső időszakában élte reneszánszát, anélkül azonban, hogy az igazságszolgáltatást le tudta volna rántani magas piedesztáljáról. Nincs tehát semmi külön feljegyezni való abban, hogy most tíz év tapasztalatainak lehiggasztó, ellentétek élet tompító és a megértés szellemét propagáló hatása alatt, a bírói judiciumot nem befolyásolja az a hazafias effektusra pályázó beállítás, amely szerint egy magyar kisebbségi lapszerkesztő az ellene irányuló legvehemens agresszivitást is szó nélkül köteles elviselni, ha az a faji többséghez tartozó és nemzeti érdemekre hivatkozó közéleti férfiútól származik. Biróságaink hozzáférhetetlen pártatlanságát akkor sem tudta megőrizni a nemzetiségeket sújtó bizalmatlanság, amikor az a legvirulensebb volt, annál kevésbé számíthat eredményre a mai nyugodtabb viszonyok között az, aki a bírák előtt ilyen motívumot próbál beledobni az igazság mérlegébe.

Jellemző azonban és a magyar kisebbség szempontjából fölülte megnyugtató az a hangulat, amellyel a sajtópör jobbra előkelő szlávokból álló közönsége a vád és a védelem által képviselt két különböző mentalitás mérkőzését fogadta. A vád nem elégedett meg a sérelmezett tényállítások szigorú minősítésével, hanem magára a *Bácsme gyei Napló* is odiosus megítélést igyekezett zúdítani, többek között azt róva fel bűnéül, hogy *bevallott programja a magyar szó terjesztése*. Ezzel szemben dr. Hadzsi Koszta védő, aki az osztrák-magyar monarchia idején mindig a legelső vonalban küzdött tüzes fajszeretettel a szerb nemzetiségi jogokért, emelt hangon jelentette ki, hogy *egy magyar lapnak törvényben biztosított joga és egyszersmind olvasói iránt elmulasztathatlan kötelessége a magyar szó terjesztése*. A vád — bizonyára nem meggyőződésből, csupán perbeli taktikából — a nemzeti türelmetlenség álláspontjára helyezkedett, míg a védelem a magyar kisebbség polgári egyenjogúságát és kulturális szabadságát hirdette és az idők örvendetes jele, hogy a tárgyalás nagyszámu szláv hallgatóságának rokonszenve észrevehetően ez utóbbi felfogáshoz szegődött.

A magunk részéről a sajtópörnek ezeket a mozzanatait tartjuk fontosnak, tekintet nélkül az ítéletre, amely egy individuális cselekmény bírói mérlegeléséből fakadt. A törvény nem ismer faji distinkciót, a bírák felette állnak az állampolgárok osztályozásának: ez nem nívum és nem is kellene ehelyütt külön szóvátenni, ha csak ez illusztrálódott volna a törvényszéki tár-

gyaláson. Ugy látjuk azonban, hogy a közszellem egészséges megváltozására vall annak a kísérletnek meghiúsulása, amely egy sajtópörből tőkét iparkodik kovácsolni a magyar kisebbségi sajtó ellen. Hála Istennek, megereszkedett már az a légköri feszültség, amely ilyen törekvéseket sikerrel kecsegtetett és a szláv nemzeti többség

közvéleményéről visszapattannak azok az erőlködések, amelyek azt szeretnék elhitetni, hogy a magyar szó terjesztése és a magyar kultúra ápolása irredentizmus. Ez demonstrálódott a szubotica-i törvényszéken a legutóbbi sajtópör tárgyalása kapcsán és ez teszi ezt a sajtópört a magyar kisebbségi élet nevezetes eseményévé.

A radikális klub állást foglalt a dalmáciai agrártörvény kérdésében

A klub elfogadta a dalmáciai képviselők módosításait Interpellációs nap a parlamentben

Beogradból jelentik: A parlament csütörtöki ülésén *Petelján* Josip szocialista képviselőnek a belügyminiszterhez intézett interpellációját tárgyalták. Az interpellációban *Petelján* azt kérdezi a belügyminisztertől, hogy miért nem írják ki a községi választásokat Mezsice szlovéniai községben.

Az ülés megnyitása után *Korosec* Antun dr. miniszterelnök—belügyminiszter azonnal válaszolt az interpellációra és kijelentette, hogy Mezsice község képviselőtestületét 1926-ban azért oszlatták fel, mert pazarlóan gazdálkodott és a község amelynek 2800 lakosa van, ötmillió dinár adósságot csinált. Ezért komeszárt kellett küldeni a község pénzügyeinek rendezésére. A komeszár, akinek sikerült a község adósságát félmillió dinárra csökkenteni, az utiköltségein kívül semmiféle más illetményt nem kap.

Petelján: Mennyit tesznek ki ezek az utiköltségek?

Korosec: Épen annyit, mint azelőtt a községi bírók illetményei.

Lazics Voja: Hány komeszár van az országban?

Korosec: Az egész államban 24 komeszár van. Szerbiában és Crna Gorában nem lehetnek komeszárok.

Vujics: Azért mert a parasztok megvernék őket.

Korosec: Boszniában és Hercegovinában nincsenek komeszárok. *(Tiltakozás a földművespárton)*

Csubrinovics földművespárti: Ott a főszoigabírók a komeszárok.

Korosec: Ez az Ön felfogása. Horvátországban 16. Szlovéniában 1200 község közül 2, a Vajdaságban 5 községben van komeszár.

Vujics Dimitrije: *Miniszter ur, Önnek hazudnak. Minden bánáti községben van komeszár.*

Korosec végül kijelentette, hogy Mezsice község jólléte követeli meg, hogy továbbra is komeszár maradjon az élén.

Petelján nem fogadta el a miniszter választását és a mezsicei községi választások kiírását követelte.

— Mezsice — mondotta *Petelján* — határközség ipari vidéken, képviselőtestületének többsége szocialista volt és munkáspolitikát folytatótt, aminek meg is voltak az eredményei. A község azokat adóztatta meg, akik fizethettek, első sorban az angol tőkét, amely annak a vidéknek iparában érdekelve van. Az angol tőke intervenciójára nehézségeket okoztak a községnek és elbocsátották azokat a munkásokat, akik tagjai voltak a községi képviselőtestületnek. A többi munkásközseget is akadályozzák a normális munkában.

Petelján végül támadta *Korosec*et és a szlovén néppártot a ljubljani hazafias tüntetések vérfelbontása miatt.

Drljacs Privo földművespárti a boszniai községi választásokról beszélt és kitért *Cvetkovics* Dragisa vallásügyi miniszter esetére is, aki szerinte beleavatkozott a tartományi önkormányzatok ügyeibe, sőt azt a kijelentést is tette, hogy nincs törvény.

— Nem mondta ezt — kiáltották a radikálisok.

Mit mondott Nisben a vallásügyi miniszter?

Cvetkovics Dragisa vallásügyi miniszter azonnal válaszolt *Lazics*nak és kijelentette, hogy teljesen koholt dolog mindaz, amit a nisi tartományi választmány tagjai a *Vukics*evics *Veljához* küldött táviratban írtak. Épen Nisben volt, amikor a tartománygyűlés ülést tartott és amikor megtudta, hogy mi minden történik ott, tanácskozáásra hívta össze barátait. *Sohasem jelentette ki azt, hogy nincs törvény.*

Beszéde közben a vallásügyi miniszter éles konfliktusba keveredett *Susics* radikális képviselővel, aki őt csendörnek és janicsárnak nevezte.

Moser németpárti képviselő a vajdasági községi választásokról

Moser Hans németpárti képviselő beszélt ezután. Rámutatott arra, hogy a vajdasági községekben kilenc évig komeszárok uralkodtak, míg végre a mult évi pénzügyi törvény felhatalmazása alapján végrehajtották a községi választásokat. A kibocsátott szabályrendeletben — mondotta *Moser* — a belügyminiszter tullepte felhatalmazását, többek között azzal, hogy a községi tisztviselőválasztási jogot korlátozta, amennyiben kéthavi határidőt tűzött ki a választásokra és ha az alatt nem választják meg az új tisztviselőket, a régié maradnak a helyükön. A belügyminiszter szerint csak egy vajdasági községben van komeszár, holott a tény az, hogy Sztarisovén, Novosovén, Szekicsen, Csonoplján, Sztarifutakon, Gurdulicán és egész sor más vajdasági községben komeszár van. Hosszasan beszélt *Moser* a községi szabályrendeletnek helytelen alkalmazásáról és támadta az alantas tisztviselőket, akik még a miniszter rendelkezéseit sem hajtják végre. Szerinte egyes képviselők, különösen radikálisok, befolyást gyakorolnak az önkormányzatok ügyeire. A demokrata képviselők a legjobb akarat mellett sem tudják a törvényes állapotokat helyreállítani. Végül kijelentette, hogy a német párt nem szavazhat bizalmat a kormánynak.

Vujics Dimitrije szerint a Vajdaságban rosszabbak az állapotok, mint Macedoniában. *Vujics* támadta a vajdasági főszoigabírákat, különösen *Nadaski* Gyuró kikindai főszoigabíróét és kijelentette, hogy az ország leggazdagabb vidéke ma Argentina és Brazília munkásszállítója lett. Szóvátette a bánáti Igyos község bírájának ügyét, akit a rendőrök megvertek és akit a főszoigabíró eltávolított állásából. Élesen támadta *Rajics* Szvetisláv beogradi főispánt is.

Petelján ezután javasolta, hogy a parlament ítélje el a belügyminiszter eljárását a mezsicei községi választások halogatása miatt. *Veszenják* szlovén néppárti ellenjavaslatot tett, amely szerint a parlament helyesli a belügyminiszter eljárását. *Lazics* Voja a szavazás előtt a kvorum megállapítását kérte, amit azonban az elnök nem teljesített. A parlament *Veszenják* javaslatát fogadta el.

Az ülés délután egy órakor ért véget. A legközelebbi ülés szombat délelőtt lesz, napirendjén

a szükségmunkákról szóló törvényjavaslat és néhány egyéb javaslat szerepel.

A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság csütörtökön délután tárgyalta a minisztertanácsnak különböző gyárakban eszközölt vagonrendeléseit és a Szarszid hajózási vállalattal kötött hajózási parkjavítási szerződést.

Sztanics Andra közlekedési miniszter rövid beszédet mondott, amelyben a szerződéseket ismertette. A minisztertanács hét gőzkatlannal ellátott vagonot rendelt a szubotici *Adisz* vagongyárnál, nyolc gőzkatlant a bródi vagongyárnál, tizenöt ciszternát világító gáz szállítására a zagrebi *Piro* gyárnál. A fizetési feltételek harminc százalékos készpénz és hetven százalékos bon, amely hat százalékkal kamatozik.

Kapetanovics Musztafa bég azt kérdezte, hogy nem lehetett volna az állami vagongyárakban megrendelni ezeket a vagonokat, hiszen a szarajevói és maribrodói vagongyárak a legmodernebben vannak felszerelve.

Sztanics Andra közlekedésügyi miniszter kijelentette, hogy az állami gyárak ezeknek a vagonoknak készítésére nem alkalmasak.

Vujics Dimitrije földművespárti élesen kritizálta az állam rendeléseit, kijelentette, hogy a magánvállalatok igen nehezen jutnak az államtól járó pénzükhöz és ezt bekalkulálják az árba. Kérdezte, hogy végrehajtották-e az államnak a hajózási társaságtól való teljes elvadását és élesen támadta a hajóstársaságot.

Timotijevics Koszta demokrata védelmébe vette a Szarsziddal kötött szerződéseket, különösen a választott bíróságra vonatkozó szakaszt.

Vujics Dimitrije: Ön ügyvédje és igazgató-sági tagja a Szarszidnak. Azt a szerződést védelmezi, amit saját maga csinált.

Vujics Dimitrije kijelentette még, hogy a választott bíróságban az állam csak rosszul jár, mert *akár igaza van az államnak, akár nem, a választott bíróság mindig a másik félnek ad igazat.*

A közlekedési miniszter válaszolt a felszólásokra és kijelentette, hogy választott bíróság nélkül nem lehetett a szerződést megkötni.

A bizottság ezután a szerződéseket huszonhárom szavazattal három ellenében jóváhagyta.

A dalmáciai agrártörvény a radikális klub előtt

A radikális klub csütörtökön délután ülést tartott, amelyen a dalmáciai agrártörvény vitáját folytatták.

Vukicsevics Velja elnök sajnálkozását fejezte ki a szerda esti incidens miatt, amely *Szusics* és *Brusija* képviselők közt keletkezett és kijelentette, hogy az összetűzés már a klubülés bezárása után történt.

Ezután *Popovics* Dáka agrárreformminiszter szólt fel és részletesen ismertette a dalmáciai agrárviszonyok kialakulásának történetét. Hangoztatta, hogy a jobbágyihoz hasonló viszonyokat meg kell végre szüntetni. Beszéde végén kijelentette, hogy el kell ismernie a dalmáciai képviselők fejtegetései alapján, hogy a szociális igazság érdekében bizonyos módosításokat kell tenni a javaslaton és a dalmáciai agrárreform finanszírozására is más módot kell keresni.

Ezután a klub a következő határozati javaslatot fogadta el:

— A radikális klub jóváhagyja és elfogadja a dalmáciai képviselők felfogását és javaslatait a dalmáciai agrárviszonyok rendezése tekintetében, valamint elfogadja azokat a módosításokat, melyeket meggyőzés útján végre fognak hajtani és pedig az agrárreformtörvény sikeres meghozatala érdekében.

Ezután áttértek a népiskolai törvényjavaslat tárgyalására. Dr. *Kosztics* Milán panosevói képviselő, a javaslatot tárgyaló albizottság elnöke, tüzetes referátumban ismertette a törvényjavaslatot.

Háromnegyed nyolckor az ülést félbeszakították és péntek délután öt órakor folytatják a javaslat vitáját. A vitában fel fog szólni *Strelitzky* Dénes magyarpárti képviselő is.

kelletlen meglegedett a briliáns gyűrűvel is, de óvatosságból elvitte egyik ékszerészhez felbecsültetni.

— *Nem ér egy dinárt sem* — hallatszott a zordon válasz. A főur briliáns kövé dermedve nézett. Kiderült, hogy a briliáns kő nem is briliáns kő, hanem üveg.

A főur feljelentette a rendőrségen az uriaszonyt. Nemsokára újabb feljelentés is érkezett a Beograd-szállóból, ahol ötszáz dinárral maradt adós a vig özvegy. Ezzel még nem ért véget a krónika. Egyik előkelő szubotici *fehérnemű szalon* is jelentés tett, hogy az ügyvéd özvegye bevásárolt — és nem fizetett. A feljelentések alapján az uriaszonyt a rendőrség őrizetbe vette és a nyomozást megindította.

Az özvegy a rendőrségen is azzal védekezett, hogy nagyobb pénzüsszeget vár hazulról és kiegyenlíti tartozásait. A rendőrség kérdést intézett ebben az irányban az asszony lakóhelyének hatóságához és amíg a válasz meg nem érkezik, a letartóztatott uriaszony nevét nem közlik a nyilvánossággal.

Izgalmas rablóhajsza Beograd uccáin

Egy elzüllött magántisztviselő rablótámadása egy kifutófiu ellen

Beogradból jelentik: Izgalmas tolvaihajsza játszódott le csütörtökön a délelőtti órákban Beograd főutvonalaiban.

Délelőtt tíz órakor a beogradi főpostán a *Sterics* Testvérek gyatmatáru kereskedő cég kifutója, *Naumovics* Vitomir, egy tizenegy éves fiu, tizezer dinárt vitt fel cége számára. A postai pénztárbalok előtt, közvetlenül a háta mögött figyelmessé lett egy jólöltözött fiatalemberre, aki állandóan szemmel tartotta és amikor eltávozott a posta épületéből, az uccán is követni kezdte. Néhány lépésnyire a postától az ismeretlen fiatalember megszólította a kifutót és megkérdezte tőle, hogy merre van a Kozmajszka utca.

A gyerek magyarul kezdte az utirányt, mire az ismeretlen kikapta a fiu kezéből a pénzt és futásnak eredt.

— *Fogják meg! Tolvaj! Tolvaj!* — kezdett el rémülten kiáltozni a meglepett kifutó és nemsokára már egész csapat üldözte a rohanó tolvajt az uccákon keresztül. A Knez Mihajlova-ucca elején csendőrök is csatlakoztak az üldözőkhöz, akik revolverrel a kezükben rohantak el a meglepett járőrelők mellett, hogy elfogják a menekülőt.

Közel negyven percig tartó izgalmas hajsza után végre sikerült a tolvajt elfogni. Beszállították a rendőrségre, ahol kiderült, hogy *Hoica* Milorádnak hívják. Magántisztviselő volt, néhány évvel ezelőtt azonban elbocsájtották állásából, elzüllött és azóta a lopások és szélhámoságok egész sorát követte el.

Jóváhagyták a szombori tisztviselőválasztásokat

A megválasztott tisztviselők rövidesen elfoglalják hivatalukat

Szomborból jelentik: Az október 4-ikén megtartott városi közgyűlésen választották meg a városi tisztviselőket. A választás ellen október 6-ikán hat felebbezést adtak be a főispáni hivatalnál és pedig a városi ellenzék részéről dr. *Radics* Lázár és társai, valamint dr. *Vukovics* Grga és társai, akik a választások körüli szabálytalanságok miatt felebbezték meg a választás eredményét. *Gradics* Vitomir városi főjegyző és dr. *Prodanovics* Szvetisláv városi tanácsnok is benyújtottak felebbezést, a kormánypárt részéről pedig *Sztrilics* Zsiga és társai és dr. *Maglic* Cvetó egyes rendőrségi tisztviselők megválasztása miatt adtak be felebbezést. A főispáni hivatalhoz beadott hat felebbezést ajánlván elküldték a belügyminisztériumba, azonban — amint azt a *Bácsmegyei Napló* annak idején jelentette — a felebbezések nyomtalanul eltűntek.

Az ügy kivizsgálása céljából november elején Szomborba érkezett *Vlaskalin* Milorád belügyminiszteri inspektor és a vizsgálat megállapította, hogy az ajánlván elküldött felebbezések a beogradi főpostán tűntek el. Ezért *Vlaskalin* inspektor felhívta a felebbezőket, hogy adják be a felebbezések másolatait. A városi ellenzék vezetői azonban ezt megtagadták arra való hivatkozással, hogy felebbezésüket szabályos időben beadták és arról másolatot már nem tudnak készíteni, amiért is a szabályosan beadott felebbezés elintézését kívánják.

A belügyminiszter döntése csütörtökön érkezett Szomborba. A belügyminiszter a városi tisztviselőválasztások ellen beadott összes felebbezéseket elutasította. Az ellenzék a belügyminiszter döntését az államtanácshoz felebbezi meg.

Az újonnan megválasztott tisztviselők a napokban el foglalták állásukat.

A szubotici rendőrség letartóztatta egy vidéki ügyvéd özvegyét

A negyvenkét éves uriaszony sorozatos csalásokat és szélhámoságokat követett el Szuboticán

A szubotici rendőrségre a napokban több feljelentés érkezett egy bácskai nagyközségből való ügyvéd özvegye ellen, akit a *feljelentők csalással és szélhámosággal vádoltak meg*. Az előkelő uriaszony ellen érkezett feljelentések a rendőrségen is nagy felhajtást keltettek és szinte hihetetlenül hangzottak azok a súlyos gyanúsítások, amelyeket a feljelentők felsoroltak.

A szubotici rendőrség nagy diszkrécióval kezdett a nyomozáshoz és csakhamar bebizonyosodtak azok a vádak, amelyek a feljelentésben voltak. A nyomozás eredménye alapján a rendőrség szerdán őrizetbe vette az özvegyet, akit ügyének tisztázásáig előzetes letartóztatásba helyeztek.

A *Bácsmegyei Napló* munkatársának az érdekes letartóztatás előzményeiről a következőket sikerült megtudni:

Az elegáns vendég

Öt-hat nappal ezelőtt érkezett Szuboticára a negyvenkét év körüli roppant elegáns és a korát meghazudtolóan fiatalos uriaszony és a Beograd-szállóiban bérelt lakást.

— *Doktor N. N.-né vagyok* — mondotta a portásnak, aki az ismert név hallatára előzékenyen állt a vendég szolgálatára.

Az uriaszony elegáns szőrmebundájában kedvesen, barátságosan, csengő hangjával, közvetlen modorával igen jó benyomást keltett és az özvegy uriaszonyt megkülönböztetett tisztelettel szolgálta ki a szálloda személyzete.

Az özvegy meglehetősen későn tért nyugvóra és délelőtt tíz óra tájban kelt fel. Ilyenkor becsöngette a szobalányt és szobájába kérette reggelijét. Hogy hol járt napközben a szép özvegy, azt senki sem tudta, mert nem étkezett a szálloda éttermében, mint később kiderült azért, mert nem akarta még ezzel is terhelni a számláját. Az özvegy részarányosan járt el: chédelni a Bányás éttermébe járt, végeredményben annak is élnie kell, sőt tovább ment, még azzal is megtisztelte az éttermet, hogy odajárt vacsorázni.

Az uriaszony az étteremben is és a szállóiban is azt mondotta:

— *Majd egyszerre fizetem az egészet, nem érdekes így aprózni a dolgot.*

Biztos előkelő fellépésével megnyerte a bizalmat

és a főurak egyik ebéd és vacsora után a másikat írták fel a számlájára.

Vacsora vendégek nélkül

Dr. N. N.-né hamarosan berendezkedett Szuboticán. Sehol se fizetett, de mindenütt azt mondotta, hogy nem jött meg otthonról a pénze. *Több ismerőst fel is kereste, akitől kölcsönt kért. Ezeknek azt mesélt, hogy földet akar vásárolni Szuboticán s a pénz foglaltóra kell.*

Ily módon több ezer dinárt szerzett — de közelről sem azért, hogy tartozását kiegyenlítsa. A minden oldalról megnyilvánuló bizalom arra indította, hogy megrendeze az első nagyszabású vacsorát.

A napokban az uriaszony magához kérette a Bányás-szálló főpincéjét és tárgyalásokba kezdett vele.

— *Nyolc cukorgyári urat várok, mondotta az özvegy — és szeretnék tiszteletükre vacsorát rendezni.*

A vacsorát el is készítették és a jelzett estére pompásan megtérített asztal várta a nyolc cukorgyári urat.

A nyolc ur helyett egy ur jött el.

A vacsorát azért megtartották és az uriaszony sietett megnyugtanni a főurat:

— *Holnap jöjjön fel hozzám a pénzért.*

A nyolc személyes, amely kettőben késő éjszakáig elzajlott, az egyéb tartozásokkal együtt közel harmincezer dinárra emelte őnagysága számláját.

A főpincér, nem mintha bizalmatlan lett volna az uriaszony iránt, de kellett neki a pénz. Másnap délelőtt íledelmesen bekopogott a nagyszabású asszonyhoz.

Ami ezután történt, arra a főur, bár a főurnak élénk fantáziája van, még se számított:

»Itt van ez a gyűrű, ez kétszer annyit ér«

Őnagysága roppant idegesen fogadta. Méltatlankodott: hogy rémes ez a türelmetlenség. A főur alázatosan a rossz gazdasági viszonyokról, a családjáról kezdett beszélni, de az özvegy bosszusan félbeszakította és lerántva egy gyűrűt az ujjáról, átadta a főpincérnek:

— *Itt van, ez kétszer annyit ér, mint amennyivel tartozom. Ez egy briliáns gyűrű. Maradjon magánál zölogban, míg megjön a pénzem.*

A főur, bár jobb szeretett volna ké két, kénytelen-

A Vestris katasztrófájának borzalmai

Az első mentőcsónakot egy vasgerenda zúzta össze, a másodiknak elszakadt a csigakötele és mindkét csónak utasai a tengerbe veszttek — A súlyos szerencsétlenségek láttára borzalmas pánik tört ki a fedélzeten maradt utasok között

Az elsüllyedt hajó kapitánya visszautasította a mentőövet és öngyilkos lett

Newyorkból jelentik: A Vestris ideérkezett utasai, akik szerencsésen túlélték a katasztrófát, elmondották, hogy

az egyik mentőcsónakon akkora lyuk volt, hogy deszkákkal kellett beszegezni. Amikor a csónakot a vízre bocsátották, nyomban elmerült.

Devore asszony elbeszélése szerint azt a mentőcsónakot, amelyben helyet foglalt, néger tengerészek gondjára bízták. Ezek a négerök vonakodtak segítségére sietni egy süllyedő félben levő mentőcsónaknak, amelyen Devore asszony férje volt; kijelentették, hogy veszélyes lenne saját csónakukat tulterhelni.

Mack mérnök Maxey mérnökkel együtt két és fél óra hosszat uszva követte a 13. számú mentőcsónakot,

amíg végre Adams főmérnöknek sikerült a csónakban helyet foglaló néger tengerészeket rávennie, hogy vegyék fel a két mérnököt. Mack kijelentette, hogy csupán a meleg Golf-áramnak köszönhető, hogy nem veszett oda több ember.

A megmenekült hajótöröttek a legkülönbözőbb és egymással sokszor ellentmondó elbeszéléseiből két tény derül ki teljes bizonyossággal. A kihallgatott körülbelül ötven hajótörött

egyhangulag panaszkodik a hajó parancsnokának, Carrey kapitánynak fejvesztettsége és erélytelensége miatt és őt tartják vétkesnek a katasztrófiáért,

másrészt azonban nem győzik magasztalni a Vestris legénységének hősiességét. A szörnyű szerencsétlenség igazi okát a brit tengerészeti törvényszék fogja felderíteni, noha Carrey kapitány már nem állhat földi bírál elé. Némelyek szerint

Carrey kapitány szándékosan ugrott mentőövet és felújtható uszómellény nélkül a hullámok közé, ahol halálát lelte.

Az utasok elbeszélése szerint a Vestris már vasárnap virradó éjjel léket kapott a nagy viharban és a víz behatolt a szénkamrába, úgyhogy a hajó féloldalra dőlt. A hajó rakománya, amely autókból, mezőgazdasági gépekből és négyszáztíz hordóból állt, arra az oldalra borult, amely a legmélyebben volt a vízben és ez az egyenetlen megterhelés képtelenné tette a hajót a manővrozásra. A víz közben egyre tödült a hajó belsejébe és az első tiszt kiadta a parancsot, hogy a rakományt a tengerbe kell dobni. A legénység ezt a munkát vasárnap este végezte és még hétfőn reggel is fáradhatatlanul dolgoztak, de a nehéz gépeket nem tudták felhozni, mert a gőzdaruk felmondták a szolgálatot. A legnagyobb baj azonban az volt, hogy

a Vestris gépe már vasárnap este megállt.

Az utasok halálós rémületben várták az eseményeket, de Carrey kapitány egészen hétfőn reggelig minduntalan tiszteket küldött közéjük azzal a megnyugtatóssal, hogy nincs baj.

A hétfőre virradó éjjel már senki sem aludt a hajón és az utasok felöltözve halálós rémületben töltötték az éjszakát az étteremben álmosan és főleg éhesen.

mert a konyha hasznavehetetlen állapotban volt és nem lehetett már főzni. Hétfőn reggel, amikor a hajó tisztjei már hiába próbálták megnyugtani az utasokat, a Le Nation című délamerikai lapnak a hajón utazó munkatársa Carrey kapitányhoz fordult azzal a kéréssel, engedje meg, hogy rádió tudósítást küldjön lapjának. A kapitány ezt a kérést megtagadta, mire

az utasok küldöttsége felszólította a kapitányt, hogy adjon le S. O. S. vészjeleket.

Carrey kapitány ebbe beleegyezett és hétfőn délelőtt tíz óra öt perckor ment az első segélyt kérő szikratávirat, amikor már a kormány oldalán levő kabinokba is behatolt a víz.

Nyomban ezután a kapitány megjelent a fedélzeten és elrendelte, hogy az asszonyok és gyermekek egy helyen gyülekezzenek. Mentőöveket és eleséget osztottak ki közöttük, az önfeláldozó munkában halálra fáradt legénység pedig megkezdte a mentőcsónakok lebocsátását. Először a négyes számú mentőcsónakot bocsátották vízre és ebben huszonhat asszonyt, négy gyermeket és hat néger matrózt helyeztek el, hogy evezzenek.

Amikor a mentőcsónak már majdnem elérte a tenger felszínét, a féloldalra borult hajóból

egy hatalmas vasgerenda zuhant rá, amely teljesen összetörte a csónakot és majdnem valamennyi utasát agyonütötte, a többiek pedig a csónak roncsaival nyomtalanul elmerültek a hullámokban.

A szerencsétlenség a fedélzeten lévő utasok között nagy rémületet keltett és azok a férfiak, akiknek feleségük vagy gyermekük volt a mentőcsónakon, örlöngeni kezdtek. Ezután a hatos mentőcsónakot bocsátották le husz asszonnal, négy gyermekkel és négy néger matrózzal, azonban

az egyik csigakötél elszakadt és a második mentőcsónak valamennyi utasa is a tengerbe esett. Ekkor a fedélzeten lévő utasok között kelt ki a pánik.

A megrémült emberek odarohantak a mentőcsónakokhoz, hogy azokat maguk bocsássák le és helyet foglaljanak bennük. A fegyelem megszűnt, a tisztok vezényszavára senki sem hallgatott, a férfiak ököllel taszították el a nőket és elsodorták a mentőcsónakok körül foglalatokodó matrózokat. Így eresztettek le három mentőcsónakot, amelyek azonban túl voltak terhelve.

Két órán át tartott a harc a mentőcsónakokért, míg végül hatvan ember maradt a fedélzeten, akiknek már nem jutott hely a csónakokban. Ezek egymás után felhúzták a mentőöveket és uszómellényeket és beleugráltak a tengerbe. Szerencse volt, hogy a meleg Golf-áram ezen a helyen elviselhetővé tette a tenger vizének hőfokát és így a hajótöröttek hosszabb ideig tudták magukat a vízben fenntartani.

Közben egy tiszt a kapitánynak egy uszómellényt adott át, amit Carrey kapitány a következő szavakkal fogadott:

— Az ördögnek kell, nem nekem! Vegye fel ön és ugorjon a tengerbe, hogy menekülhesen.

Már már elsüllyedt ekkor a Vestris és Carrey kapitány ebben a percben a parancsnoki híd oldaláról leugrott a tengerbe.

Ekkor már csak a hajó orra állt ki a vízből. Carrey kapitány nem is próbált menekülni, egyetlen kareszáppal sem védekezett a hullámok ellen és csakhamar elmerült. Akik látták ezt a jelenetet, azt mondják, hogy maga kereste a halált. Rövid néhány perccel később a Vestris elsüllyedt.

Lemondott a szombori radikális-párt elnöke és titkára

Egy jegyzői kinevezés miatt tört ki a válság a helyi pártszervezetben

Szomborból jelentik: A szombori kormánytámogató radikális párt vezetői között az utóbbi időben ellentétek merültek fel. Ezeknek következményeként dr. Maglic Cveto, a szombori radikális párt elnöke és Makarics Szevén, a párt titkára csütörtökön ir. ban bejelentették dr. Racics Szima országgyűlési képviselőnek, a párt kerületi elnökének, hogy tisztségükről lemondanak.

Dr. Maglic ügyvéd és Makarics Szevén kereskedő megalapítói voltak a szombori ifjú radikális pártnak. Dr. Maglic Cveto a képviselőválasztások idején a párt szombori jelöltje és a városi képviselőválasztások idején a párt listavezetője volt és mindkettőnek nagy érdemei voltak abban, hogy a szombori kerületben a radikális párt annyira megerősödött. A Pasic-éra idején kérelmetlenül harcot folytattak az

akkori rezsim ellen, úgyhogy dr. Racics Szimával együtt őket is kizárták az országos radikális pártból. Ekkor alapították meg Szomborban az »ifjú radikális« szervezetet.

Ez a párt, amely alapja volt a jelenlegi kormánytámogató radikális pártnak, »Szomborszki Rezs« címen hetilapot indított, amelyet dr. Maglic szerkesztett. A lapban Maglic állandóan a régi rezsim visszaéléseiről írt. Különösen sokat támadta Petrovics Nikola volt monostori jegyzőt. A Vukicsévics rezsim kezdetén Petrovicsot azonnal elbocsátották állásából, de a belügyminiszter most újból kinevezte jegyzőnek.

Dr. Maglicot és Makaricsot Petrovics jegyzővé való kinevezése olyan visszas helyzetbe hozta, hogy levonták a konzekvenciát és beadták a pártban viselt tisztségükről való lemondásukat.

A jegyzőket nem hallgatják meg a községi törvény elkészítésénél

A bácskai jegyzők egyesületének közgyűlése

Szomborból jelentik: A bácskai tartomány jegyzőegyesülete csütörtökön délelőtt a tartományi székház közgyűlési termében tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen Szevén Szevén Zsivkó sztarivbázi jegyző, az egyesület elnöke elnökölt, amelyen megjelent Vildovics Ante főispán és Klicin Mita, a bácskai tartományi választmány elnöke is.

Szevén Szevén beszédében üdvözölte a főispánt és Klicin Mitát, támogatásukat kérte a jegyzők jogos érdekeiknek védelmében. Vildovics főispán válaszában kijelentette, hogy az egyesületet az összes jogos követeléseiben támogatni fogja, azonban nyomatékosan felhívja az egyesületet, hogy elsősorban haszon oda, hogy tagjai sorában csakis becsületes és kifogástalan erkölcsű egyének legyenek.

Klicin Mita hasonló szellemben beszélt, majd Todorov Miladin, az egyesület jegyzője felolvasta a vezetőség jelentését. A jelentés részletesen foglalkozik a jegyzői kar helyzetével, kiemelve, hogy eddig az állandó politikai harcok miatt semmi eredményt nem értek el helyzetük javítására. A jelentés arra is rámutat, hogy a régi időkben a jegyzői kart olyan fontosnak tartották, hogy minden jelentősebb törvény készítésénél kikérték előbb az egyesület véleményét. Jelenleg senki sem törődik az egyesülettel, úgy hogy a községi törvénytervezet elkészítésénél meg sem hallgatják a jegyzői karnak mint erre leghivatottabbnak véleményét, pedig a törvénytervezet a Vajdaságra annyira hátrányos, hogy a közigazgatást és a községi szervezetet az 1886. év előtti időkre veti vissza.

Ezután a jegyzők nyugdíjügyével foglalkoztak és elhatározták, hogy memorandummal fordulnak a tartományhoz, hogy a jegyzők nyugdíjazásánál vegyék alapul a tartományi nyugdíjszabályzatot és eszerint a szolgálati idő minimumát tizenöt évről tíz évre, a teljes nyugdíjjogosultság idejét 40 évről 35 évre szállítsák le. A nyugdíj korhatárt pedig ne 60, hanem 65 évben áll-

lapítsák meg. Betegség esetén ne hat hónap, hanem egy évi betegállomány után legyen a jegyző nyugdíjazható.

Egyhangulag elfogadták az egyesület vezetőségének azt a javaslatát, hogy memorandummal forduljanak a közlekedésügyi miniszterhez és mint állami anyakönyvvezetők kérjenek féláru menetjegyre jogosító igazolványt.

Elhatározták, hogy az egyesület érintkezésbe lép a beogradi tartomány hasonló egyesületével, hogy együttesen egy központi szervezetet alakítsanak.

Zsorics Péter, az egyesület hivatalos lapjának szerkesztője felolvasta a községi törvénytervezettel kapcsolatban az egyesület észrevételeit és elhatározták, hogy azt felterjesztik a belügyminiszterhez.

Kasanin Joca koltui jegyző indítványára elhatározták, hogy memorandummal fordulnak a tartományhoz és a miniszterhez, hogy a tartományi és járási önkormányzatról szóló törvényt úgy módosítsák, hogy a jegyzők is tagjai lehessenek a tartományi képviselőtestületnek. Elhatározták, hogy az ügyvédi törvény 119. paragrafusa miatt, amely a jegyzőket kizárja minden magánmunkálat teljesítése alól és a falusi népet kényszeríti, hogy minden kis ügyében ügyvédhez menjen, memorandummal fordulnak az illetékes miniszterekhez és annak megfelelő módosítását fogják kérni.

Aladdin
petroleum csodabarna
Kézen ismerteti
Barzel Subotica

Szuboticán csökken, a tanyákon emelkedik a vörhenymegbetegedések száma

Novemberben két hét alatt annyi megbetegedés fordult elő, mint az egész októberben

A vörhenyjárvány Szuboticán az utóbbi napokban már nem lépett fel olyan erővel, mint a hónap első napjaiban. A veszély azonban még nem múlt el és további elővigyázatosságra van szükség.

A főorvosi hivatal statisztikája szerint október hónapban összesen ötvenhat vörhenyes megbetegedés történt. Természetesen ez csak a bejelentett betegek száma és be nem jelentett eset bizonyára sokkal több van. Ezzel szemben ebben a hónapban az első két hét alatt ötvenhat vörhenymegbetegedést jelentettek be, vagyis ugyanannyit, mint az egész október hónapban.

Érdeklődésünkre Csóvics József dr., a városi tisztifőorvos helyettese kijelentette, hogy Szuboticán már szünőfélben van a vörheny, de annál inkább dühöng a kültereken, különösen Bikovón, ahonnan sok megbetegedést jelentettek az elmúlt napokban. A hatóságok azonban megtették minden intézkedést a vörheny leküzdése érdekében.

A főorvosi hivatalból nyert értesülésünk szerint a vörhenyen kívül a difteritisz is terjed. A múlt hónapban összesen 9, ebben a hónapban 15 difteritisz megbetegedést történt. Tífuszos megbetegedés mindössze csak egy fordult elő novemberben.

Körvadászat és politika

Vukicsevics Velja, Sztankovics Szvetozár, Sztojadinovics Milán és Seba követ körvadászata a Bánátban — Dr. Sztojadinovics Milán felszólította bánáti híveit, hogy csatlakozzanak a Vukicsevics-frakcióhoz

Beckerekéről jelnetik: Az utóbbi időben Vukicsevics Velja volt miniszterelnök két ízben is vadászott Bánát területén. A múlt héten egy napot Écskán töltött Vukicsevics, ezen a héten pedig Jarkovácon vett részt vadászatban.

Ezeknek a vadászatoknak, különösen az utóbbinak politikai jelentősége is van. A vadászatban Vukicsevics volt miniszterelnökön kívül dr. Sztojadinovics Milán volt pénzügyminiszter, Sztankovics Szvetozár volt földmívelésügyi miniszter és Seba beogradi cseh-szlovák követ is résztvettek. Az előkelő vadásztársaság Beogradból Pancsevón keresztül érkezett Jarkovára és utközben az egyes községek lakossága lelkes fogadtatásban részesítették őket. Uzdinban olyan nagy tömeg fogadta a politikusokat, hogy azok kénytelenek voltak beszédeket tartani a népnek. Először Vukicsevics, azután Sztojadinovics, majd Sztankovics tartottak rövid beszédet.

Nagy feltűnést keltett dr. Sztojadinovics Milán volt pénzügyminiszter beszéde, amelynek nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak. Sztojadinovics Milán tudvalevőleg a legutóbbi választásokon a főbizottsági radikális csoport listavezetője volt a délbánáti kerületben és most

uzdini beszédében kijelentette, hogy teljes odaadással csatlakozik Vukicsevics Velja frakciójához.

Jarkovácon szintén hasonló szellemben beszélt volt

választóihoz Sztojadinovics Milán.

A vadászat igen szép eredménnyel végződött és a rengeteg nyulon és egyéb állaton kívül, amelyeket leterítették, Sztankovics Szvetozár két rókat lött. A vadászat befejezése után Vukicsevics, Sztojadinovics és Seba követ Pancsevón keresztül visszautazott Beogradba. Sztojadinovics Milán Pancsevón konferenciát tartott pártbíveivel. A konferencián

dr. Sztojadinovics Milán volt pénzügyminiszter felszólította híveit, hogy valamennyien fenntartás nélkül lépjenek be a Vukicsevics-féle radikális szervezetbe.

Sztankovics Szvetozár Jarkovácról Beckerekre jött, ahol szűk körű konferenciát tartott radikális pártbíveivel, majd Szerbaradácon vett részt az ottani radikális párt értekezletén, onnan pedig Noviszadra utazott.

Sztojadinovics volt pénzügyminiszter beszédei óriási feltűnést keltettek bánáti politikai körökben. Régóta híre járt annak, hogy Sztojadinovics átpártolt Vukicsevicshez, de ilyen nyílt és határozott állásfoglalásra senki sem volt elkészülve. Politikai körökben e beszédekkel kapcsolatban tudni vélik, hogy

Sztojadinovics a legközelebbi kormányrekonstrukció alkalmával belép a kormányba és utóból átveszi a pénzügyminiszteri tisztséget.

A többi feleményeket nagy érdeklődéssel várják a Bánát politikai köreiből.

A fekete mágia professzorát máglyán akarták elégetni, mert az ördöggel cimborált

Séta az Amatőr Mágusok Budapesti Egyesületének kiállításán

(Budapesti munkatársunktól.) Ma, a technikai csudák világában szinte elfelejtkezünk a bűvészekről, akik hókuszpókuszaiikkal a csudák illúzióját festették a bábész népek szeméi elé. Abban a korban, amely még nem ismerte a XX-ik század szédítő lehetőségeit, ép úgy vágyakoztak az emberek a természetfölötti és a rendkívüli dolgok után, akárcsak mi, akik Zeppelin és repülőgépen szágulduink, rádiót hallgatunk és a mozi sötétjében varázsoljuk mozgássá és életessé a meszei tájakat. Némi jóakarattal tehát úgy is mondhatjuk: a mágusok és a szemfényvesztő kóklerek tulajdonképpen a modern, kézzel fogható és acélból készült reális csudák megteremtőinek az előfutárai voltak. Őket is vonzották a titkok és izgatta a fantáziájukat: mi lenne, ha tényleg így lenne? Ha természetfölötti erővel rendelkeznénk? Ha feltámaszthatnánk a holtakat és aranyat csinálnánk a vasból?

A Magyar Amatőr Mágusok Egyesülete vasárnap kiállítást rendezett Budapesten. Az egyesületnek professzionista bűvészek nem lehetnek a tagjai. Csak amatőrök, akik magánszenvédélyből, sportból kóklereknek. Mert ilyenek is vannak, szolid idősebb bácsik, kik már kivénültek valamilyen mesterségből, vagy anyagi helyzetük teszi lehetővé, hogy ezt az egyébként mulatságos és szórakoztató időtöltést kultiválják. Ezek azok a kedélyes urak, akik lakodalmakon, vagy társasvacsorákon elővarázsolják a makkfielést a szomszéd mellénysebéből, az aranyórátat átsempészik a házigazda tányérjába és más hasonló mókakkal képesítik el a bűvészetben járatlan polgári elemeket. Az amatőr mágusok kiállítása főleg plakátokban gazdag. Képek és egykoru varázsszerek, átváltozó ruhák, a mágia professzorának fekete köntöse, cirkuszvegtormájú bűvészfővege, amely láthatatlanná teszi a gazdáját és vagy huszonöt féle mágusfelszerelés. Egy ilyen felszerelés birtokában, némi gyakorlattal és kitartással természetfölötti erők birtokosa le-

het a gyarló földi ember. Ma már persze specializálódtak az egyes műfajok, úgy mint a spirítizmus és a bűvészet teljesen különváltak, de a régi időkben mindent egy kalap alá vontak, hipnózist, szellemidézt, varázslatot, kardnyelést.

A legrégibb plakát a XVII-ik századból való. Bubenka János eperjesi kóklér hirdeti »közönséges földi esszel fel nem fogható« tudományát. Mutatványainak olyan veszedelmes sikere volt, hogy az ördög cimborájának nyilvánították és máglyára akarták hurcolni érte. Csak úgy tudta megmenteni az irháját, hogy kénytelen kellett lennie leplezte csalafintaságait a nagytekinetű bíróság előtt. Ilyen veszedelmes dolog volt abban az időben a mágia professzorának lenni. Általában: a mágusok és bűvészek háromnegyedrésze mind így hirdeti magát: »Prof.« Ezzel a címmel hallatlanul imponálnak a nép egyszerű gyermekeinek. A falusi és a városi tömegek gyógyszerérekért is hozzájuk fordulnak és nem egyszer előfordult, hogy a kardnyelő és tüzköpp kóklereknek ünnepélyes hókuszpókuszok között elkelték mulasztania a földesur hascsikarását, vagy megjósolni, hogy lesz-e jó termés az idén?

A kiállítás gyöngye: Vanek tudor, a pesti lefejező művész. Ő már attrakció volt 1850-ben, amikor végigházelta Európa fővárosait, lázba hozott mindenkit híres mutatványával. A közönség szemeláttára lefejezte egyetlen gyermekét, 18 éves fiát. Egy kis asztalára fektette a fiút és éles kardjának egyetlen metszésével leszlette a fejét. A vértől csöpögő fejet aztán felmutatta a publikumnak, amelynek soraiban nem egyszer hidegrázást kaptak a gyengébb idegzetű urak és hölgyek. Vaneknek nehéz ezeket ígértek, ha elárulja a trükkjét, ő azonban sohase leplezte le önmagát és úgy is halt meg, titkát a fiára hagyta, aki nem szegte meg apjának tett esküjét, hogy a titkot örökre meg fogja őrizni.

Más kiváló magyar bűvészek is működtek ebbenzet

az időben, különösen nagy hírnévre tettek szert a bábjátékosok és a fakírok, akik Keleten tökéletesítették tudományukat. Alvó fakírok és koplaló művészek már 1830-ban is produkálták magukat. A fekete mágia professzora Ben Ali Bey szintén varázsló számba ment. A jó budai civisek rettenetesen irigyelték a földöntúli titkokat tudó mágust és egy ízben életveszélyes fenyegetésekkel próbálták rávenni, hogy avassa be őket is a tudományába, hátha ilyen módon megszabadulhatnak végre földi bájaitól.

A falvakat gyalogszerrel rótták a kisebb kaliberű bűvészek, akik viszont lovagoknak titulálták magukat. Ezeknek főleg a kardnyeléssel és a fakírmutatványokkal volt sikerük, átszurták az arcukat s nem bugygyant ki a véruk, vagy összekötötték a kezüket, lábukat a hajduval és két perc múlva mégis kibujtak a kötélékből. A modern mágusok, mint ez a kiállítás legfrissebb kollekciójából is kiderül, lépést tartanak az idővel és a villamosságot is felhasználják. Egész sereg szemfényvesztő trükköt alkalmaznak ilyen módon. Bizonyos, hogy érdekes tudomány. Az egyesület elnöke, dr. Léndrt Vilmos, aki egyébként a magánéletben főorvos, büszkén mutatja a relikviákat. A holtakat feltámasztó varázsszessőt és a kendőt, amelynek érintésétől ismét összeforr a törzssel a levágott fej. Ez mind szép, a régiék tényleg sokat tudtak, de ezek a mai bűvészek még csak egy kis meletget se képesek varázsolni a hívős kiállítási terembe...

Visszakövetelik pénzüket a Concordia temetkezési egyesület tagjai

A szuboticiai temetkezési kiházasító és egyéb segélyegyesületek felosztása során a belügyminiszter betiltotta a Concordia temetkezési egyesület működését is. Abban az időben, amikor a belügyminiszter erélyes kézzel rendet teremtett a hullabörzén, a Concordia mutatkozott a legéletképesebb egyesületnek, amennyiben körülbelül másfélmillió dinár befizetett tőke felett rendelkezett. Amikor a belügyminisztérium rendelete a Concordiát is elérte, az egyesület természetesen nyomban beszüntette a működését, a vezetőség azonban afelett nem határozott, hogy mitévő legyen a befizetett pénzzel.

Az egyesület tagjai, akiknek legnagyobb része több ezer dinárt fizetett be tagdíj címén, hónapokon keresztül türelmesen várta, hogy a vezetőség ülést hívjon össze és az ülésen az egyesületi vagyon felosztása felől határozhassanak. Minthogy ezt hiába várták, akció indult meg a tagok körében és az akció eredményeképpen szerdán délután gyűlést tartottak a Sztipics-féle vendéglőben. A gyűlésen több mint százötvenen vettek részt és a napirenden csak az egyesületi vagyon felosztásának kérdése szerepelt. Több felosztalás után a jelenlevők bizottságot választottak, amelynek az a feladata, hogy az egyesületi vagyon felosztását a tagok között mielőbb keresztülvigye és ha másképp nem megy, a tagok jogait bíróság útján érvényesítse. Egyben elhatározták, hogy szakértőkkel felülvizsgálattják az egyesületi könyveket és ha szabálytalanságokat találnának, abban az esetben a bűnvádi feljelentést is megteszik az egyesület volt vezetői ellen.

A tagok november 25-én újabb gyűlést tartanak, amelyen a kiküldött bizottság be fog számolni munkájáról.

Felakasztotta magát egy budapesti ékszerész, mert nem tudta taníttatni fiát

Budapestről jelnetik: A Paulay Ede-ucca 7. számú ház harmadik emeletének egyik lakója csütörtökön reggel ijedten hátrált vissza az ablaktól, amikor felhuzta a redőnyt. A szemközti levő ház harmadik emeletének egyik ablakában, az ablakillinesen akasztott ember lógott. Magára kapta ruháit és átszaladt a 8. számú házba és fellármázta a ház mestert, aki lélekszakadva futott fel a harmadik emeletre. A 11. számú lakás bérletjénél Köpf Mór kereskedőnél zörgetett be a ház mester. Hosszas zörgetésre Köpfiek felébredtek és csak ekkor fedezték fel, hogy a hatvankét éves kereskedő az éjszaka öngyilkosságát követett el. Már halott volt.

Köpf tragédiája tükrözi a mai időknek. Ékszeresekkel kereskedett és valamikor igen jól keresett. Az utóbbi évek folyamán egyre nehezebb anyagi viszonyok közé került, úgyhogy felesége is kénytelen volt foglalkozás után nézni és egy mozbán mint ruhatarosnő keresett hetenként néhány pengőt. Köpf Mór diplomás pályára nevelte fiát, a fiatal ember le is tette az érettségit, de az egyetemre nem tudott bejutni és az apát nagyon elkészerítette, hogy fiát nem tudja külföldön taníttatni. Gondjait tetézte az, hogy a fiu állást sem tudott szerezni és ezért — hogy valamiképpen segítsen apján — mint kifizetői dolgozott és keresett néhány pengőt. Köpf Mór anyagi gondjainak legfőbb oka az volt, hogy igen nagy összegek erejéig elszámolási differenciákba keveredett egy óras és ékszerész céggel, amelynek főigénye volt. Az öreg kereskedő nagyon szívére vette és öngyilkosságát is főképp ennek tulajdonítják.

Az új francia kormány és a radikálisok

Beszélgetés Bertrand Nogaro volt közoktatásügyi miniszterrel

Páris, november.

— Hogy Poincaré ismét átvette a kormányt, — mondotta a *Bácsmegyei Napló* párisi tudósítójának az ismert radikális vezér Bertrand Nogaro, egyetemi tanár az aránylag legtartósabb Briand-kabinet egykori közoktatásügyi minisztere, — az a viszonyok egyetlen ismerőjét sem lepheti meg, legkevésbé pedig bennünket radikálisokat. Ugyanis ellentétben mind-avval, amit sok lapban olvastam, *mi, radikálisok, nem vagyunk elfogulva Poincaréval szemben*, és az Angers-i gyűlés határozata nem Poincaré személyes politikája ellen irányul, hanem egyesüdvül a radikális pártnak az „Union Nationale”-hoz címzett koalícióban való részvétele ellen. Hogy ezzel feldöntöttük a régi kormányt, az nem lehet meglepő. Az új választás természetesen változott pártviszonyokat teremtett és ezért előrelátható volt, hogy a változott parlament változott kormányt kíván. A nagy koalíciót, az Union-Nationale-t, Poincaré egy pillanatnyi súlyos finanszírozási orvoslására, a francia frank stabilizálására teremtette meg annak idején. Mi radikálisok *contre-coeur*, hazaszerzetből beleegyeztünk akkor, de *soha senki sem kontemplálta állandó berendezésnek ezt a természetellenes alakulatot*. Az Union Nationale jó lehet pillanatnyilag, amikor egy súlyos háború vagy nagy pénzügyi csata közepette az ország vesztélyben forog, de valójában mégis a parlamenti ellenőrzés teljes kikapcsolásával, vagyis az igazi parlamentarizmus megszüntetésével egyértelmű. *Minden párt nem lehet kormánypárt, s a szocializmus nem lehet egyetlen ellenzék*. A radikálisok nem kooperálhatnak állandóan a tőlük távol álló szélső nacionalistákkal a rokongondolkodású szociáldemokrácia ellen. A valutakrisis elmúlt, a frank stabil, az ország új képviselőket választott: az Union Nationale ezzel elvesztette minden létjogosultságát. Várható volt, hogy a radikálisok egy vagy más közeli alkalommal ezt a túlzottan széles alapon való együttműködést fel fogják rugni. Ily alkalom volt Montigny programtervezete.

— És ha Briand véletlenül nem most jön arval az ominózus 70. és 71. ponttal, mely noviciátusokat engedélyezne a gyarmatokon működő francia missziós szervezetek fenntartására, akkor a radikálisok szépen megmaradtak volna a közös kormányban! — vettem ellene.

— Szó sincs róla! — felelte Nogaro. — Az egyházi politikai javaslat *csak egyik oka* volt az angersi határozatnak, és az azt követő kormányváltozásnak. És nem is a legfőbb oka. Mi nem vagyunk esztelen ellenségei az egyháznak. Jól tudjuk, hogy Franciaország gyarmati szervezeteinek sokat köszönhet és hogy kívánatos azokat továbbra is megtartani franciáknak. Elyben hajlandók lettünk volna idevonatkozó rendelkezések megszavazására, bizonyos lényegből módosításokkal és mindenkifölött, ha ezt az egész kérdést kivonták volna a pénzügyi büdzséből, melyhez valójában semmi köze; és ha mint önálló indítvány nyugodt vita alá kerülhet. A Montigny-programm nem is ebben, hanem mindenkifölött a *katonai szolgálat kérdésében* dezavualta a kormányt. A lényeg mondom, az, hogy a radikálisok helytelenítik a koalíciót a jobboldallal!

— De a lapok azt írták, hogy ez a kormánybuktató program *Caillaux* nyomása alatt palotaforradalom-szerűen, *Herriot* háta mögött keletkezett: ő maga szívesen folytatta volna a koalíciót — mondottam.

— Ez is téves beállítás — magyarázta Nogaro. *Herriot* maga, ha fenntartással is, de elfogadta a Montigny-programmot, ez pedig minden enyhített alakjában is a kormányprogram ellen irányult. *Herriot* kellett hogy tudja, hogy az Union Nationale az eddigi kiterjedésben fenn nem tartható, és hogy tehát az ő lemondása elkerülhetetlen. Most még volt alkalma dicsőségben visszavonulni: később talán erre sem lehetett reménye. A történetek egyáltalán nem jelentettek semminő palotaforradalmat a radikális pártban, semminő összeküldözést *Herriot* és a többiek között.

— De mit akarnak valójában a radikálisok? — kérdeztem. — Poincaré koalícióját feldöntötték: jobban tetszett volna nekik egy teljesen jobboldali kormány? Mert hiszen egy baloldali kormányra nem gondolhattak egy percig sem, minthogy kisebbségben maradtak az utolsó választásokon. Vagy talán meg akarták ujtani a szocialistákkal való kartelt, mint 1924-ben?

— A baloldali kartelről a régi alakban szó sem lehet. — magyarázta Nogaro. — Semmiesetre sem vagyunk hajlandók még egyszer oly kormányt alakítani, mely a szocializmus kegyeiből éljen, de amelynek minlen tettéért mégis, mi, radikálisok, viseljük az osztatlan felelősséget. A szocialistákkal való együttműködésről csak akkor lehetne szó, ha a szocialisták *ténylegesen miniszteri tárcát vállalnának egy koalíciós baloldali kabinetben*, s magukra vennék a felelősséget választóikkal szemben a kormány minden ténykedéséért. Erre pedig a szocialisták nem hajlan-

dók. De igenis elképzelhető lett volna nagyon jól egy újabb *polgári koalíció*, esetleg ugyancsak Poincaré alatt, ha abból azonban nemcsak a szocialisták és a kommunisták maradtak volna ki, hanem a jobboldali szélsők, nevezetesen a *Louis-Marin*-csoport is. *A mitiltakozásunk valójában nem Poincaré, hanem igenis Louis-Marin ellen irányult*. Beleegyeztünk volna egy mérsékelt koalíciós kormányzatba, de a *Marin*-csoport s általában a jobboldal nélkül; azokkal nem vagyunk hajlandók együttműködni.

— A tények azonban azt mutatják, hogy Poincaré szívesebben mond le a radikálisokról, mint *Louis-Marin*ról. Fog-e az ilyen új Poincaré-kabinet többséget találni a parlamentben? Hiszen ha a szocialistákkal és a kommunistákkal együtt a radikálisok is el-

lene szavaznak, akkor azonnal kisebbségben marad a kormány.

— Cskhogy a radikális párt korántsem olyan szigorú fejelemzett, mint például a szocialisták — valgoru fejelemzett, mint például a szocialisták — valtom, hogy Poincaré az Union Nationale mellett is, ha csak egy és más apró engedményt tesz, *kapni fog annyit töredékszavazatot a radikális padokból, hogy kormányának fennmaradását ideig-óráig biztosítsa*. Igy tető alá hozhatja a büdzsét, ami kívánatos is. A többit megmutatja majd a jövő.

— És külpolitikai szempontból? — kérdeztem végül.

— Külpolitikai szempontból misem változik. *A briand politikai helyesnek bizonyult és bármi történelen, rendületlenül folytatódni fog*. A francia parlament teljes egészében a külpolitikai békés megoldásoknak, nevezetesen a németekhez való békés közeledésnek híve. A pártok között mélyremerő külpolitikai differenciák nincsenek.

Benedek Károly

A Vezuv is kitört

A közeli falvak lakossága nem hagyja el lakóhelyét Az Etna működése csökkent

Milanóból jelentik: Alig enyhült az Etna kitérése és most — kifurkészhathetetlen összefüggés van-e közte vagy különálló jelenség, azt a vulkanológia később fogja tanulmányozni. —

egyidejűleg az Etna kitérésével működni kezd a Vezuv.

A múlt éjszaka heves lett a Vezuv tevékenysége, napok óta folyékony lávát ont magából a krátertoroknak az a nyílása, amely augusztus 7-én a nagy krátertölcsérsztől északnyugatra a sikló állomásával szemközt kezdte lövellni a lávát. Ez a kitérés azonban legalább

egyelőre teljesen veszélytelen

és még akkor is, ha a lávafolyam megnövekedik, haj nem érheti a Vezuv alján lévő községeket, mert a láva az Inferno völgyébe ömölhet, ahol nem tehet semmiben nagyobb kárt.

Arra a hírre, hogy a Vezuv működik, messze vidékről csődültek a turisták és a vulkanológia tudósai is naphosszat és éjszakákon át figyelik a kitéréseket, csak

a közeli falvak lakossága közömbös, mert számára nem is az időközönként előtörő füstgomolyag és a sötétség beálltával pirosuló égboltozat, azt pedig tudják, hogy veszedelem nincsen.

Az Etna erupciója szemlélatomást csökken és a lávafolyam a kihűlt kéreg alatt már csak egészen lassan terjed tovább, de azért még nem mult el minden veszedelem.

Az az ág, amely Nunziata felé húzódik, még nem állapodott meg és szemlélatomást közeledik a helység széle felé, ahol tíz házat kiurított a hatóság és az Etna körvasútjának pályaudvara irányában. A szakértők úgy vélekednek, hogy

a helyzet nem aggasztó.

A kitérés tanulmányozására sok külföldi vulkanológus érkezett Catániába. A mostani Etna-kitérés tudományos szempontból rendkívül sok értékes megfigyelésre adott módot és az a terv, hogy a catániai és a nápolyi egyetemen legközelebb külön tanszéket fognak felállítani a vulkanológiai tudományok számára.

„Egy könnyelmű ember áldozata lettem“

Az öngyilkos orlováti segédjegyző bucsulevele — Körözik a megszökött Avirovics Csedomir jegyzőt

Becskerekéről jelentik: Orlovát községben — mint a Bácsmegyei Napló jelentette — *Kaurics Gája* segédjegyző öngyilkosságot követett el. Nagyobb összeg elikkasztással gyanúsították és emiatt szívenlőtte magát és meghalt. A vizsgálat ez ügyben olyan részleteket állapított meg, amelyek arra engednek következtetni, hogy

az öngyilkos aljegyző nem bűnös a sikkasztás-soltban, hanem mások bűnűnek lett az áldozata.

A vizsgálat eredményeiről és az öngyilkosság részleteiről a következő adatokat tudtuk meg:

Avirovics Csedomir orlováti jegyző, három héttel ezelőtt megszökött Orlovátról. Különböző visszaélésekkel vádolták és a megindított vizsgálat befejezéséig felfüggesztették állásától, mire szó nélkül elhúnt Orlovátról, anélkül, hogy a hivatalát és a pénztárt átadta volna.

Avirovics szökése után dr. *Nikolajevics* Tihomir főszolgabíró *Kaurics Gája* segédjegyzőt bízta meg a jegyzői teendők elvégzésével, ő azonban *érthetetlen okból mindenképen húzódott a jegyzői teendők végzésétől* és mindenféle ürüggyel bujt ki a megbízatás alól.

Végre is a főszolgabíró kénytelen volt *Miskov* Cvetkát kirendelni Orlovátra jegyzőnek. *Miskov*, amikor átvette hivatalát, számos szabálytalanságot tapasztalt, amiről jelentést tett felettes hatóságának. A jelentés alapján kedden bizottság szállt ki Orlovátra dr. *Nikolajevics* főszolgabíró vezetése alatt, amely megkezdte a vizsgálatot. A vizsgálat mindenkifölött megállapította, hogy Avirovics és *Gajics* a törvény rendelkezései ellenére agrárpénzeket kezeltek privát kasszában, ahelyett, hogy a községi pénztárban tartották volna a pénzt.

Megállapítást nyert, hogy *Kaurics* 97.785 dinárt, Avirovics pedig 33.750 dinárt szedett be az agrárédekeltéktől haszonberek és más címen az állampénztár javára. Azonkívül Avirovics Csedomir az el-tűnt jegyző, mint iskolapénztárnok 3786 dinárt szedett be a felektől és a községi pénztárból 7000 dinárt vett fel. Összesen tehát 131.535 dinár agrárpénz és 12.686 dinár iskolapénz hiányzott. Felnyitották Avirovics

jegyző magánpénztárát, amelynek kulcsát szökésekor magával vitte, azonban

a pénztár teljesen üres volt.

Mikor ezt megállapították, behívták *Kaurics Gája* aljegyzőt, aki kijelentette, hogy az általa beszédett 97.785 dinárból egy ízben 35.000, más alkalommal 25.000, összesen tehát 60.000 dinárt átadott *Predics* Szvetozár községi pénztárosnak, aki azokról nyugtát adott. *A nyugtákat és a többi pénzt Avirovics jegyzőnek adta át* és így ő a jegyzőnek pontosan elszámolt. Most pedig, hogy Avirovics jegyző megszökött, nem tud még egyszer elszámolni.

Erre behívták *Predics* Szvetozár pénztárost és felelősségre vonták a 60.000 dinárra vonatkozólag, amely összeg bevételé nem volt elkönyvelve.

Predics kijelentette, hogy ő egy parát sem vett fel *Kaurics*tól,

még kevésbé hatvanezer dinárt és nem is adott nyugtát az összegről.

Ez a vallomás *Kaurics*ot rendkívül felizgatta. Hivatkozott arra, hogy a községi irnok mindkét alkalommal jelen volt, amikor a pénzt a pénztárosnak átadta. Hívták az irnokot, aki kijelentette, hogy igenis

jelen volt és látta, amikor *Kaurics* a pénztárhoz egyszer harmincöt, másszor huszonöt-ezer d.párt adott át és *Predics* pénztáros arról nyugtát adott.

Miután már este volt, a vizsgálat folytatását másnap reggelre halasztották, de úgy *Kaurics Gája* aljegyzőt, mint *Predics* Szvetozár pénztárost *rendőri felügyelet alá helyezték* és kötelezték őket arra, hogy másnap reggel nyolc órakor a község házában jelentkezzenek. Kedden reggel nyolc órakor mindketten pontosan jelentkeztek, de a bizottság nem érkezett meg. *Kaurics* ekkor bement a segédjegyzői szobába, leült íróasztalához, írt valamit egy papírra, majd az írást a zsebébe tette és hazament azzal, hogy ha a bizottság megérkezik, küldjenek el érte. A bizottság tíz óra tájban érkezett meg és elküldték a községi szolgát *Kaurics*ért. *Kaurics* épen a diványon ült feleségével és beszélgetett, mikor a szolga belépett.

— Azonnal jövök — mondta a szolgának, azzal

felkelt és kiment az udvarra. A szolga még nem lépett ki a kapun, mikor revolverlövést hallott és látta, amint Kaurics hanyatt esett.

Kaurics szívenlőtte magát és azonnal meghalt.

A bizottság tagjai azonnal a helyszínre siettek, kikutatták az öngyilkos zsebeit és megtalálták azt az írást, amit reggel az irodában írt. Bucsulevél volt a feleségéhez, amely magyar nyelven volt írva. A levél szövege a következő:

— Drága Elza, bocsáss meg, de idegeim nem bírják a meghurcoltatást. *Te és az Isten a tanuim, hogy ártatlan vagyok. Áldozatul estem*

A vádlott helyett a feljelentőket büntették meg az adai majomperben

A beogradi tartományi tanfelügyelőség rehabilitálta Cseh Károly adai tanítót és két tanítótársát félhavi fizetésük elvesztésével büntette meg

Adáról jelentik: Az adai majompör annak idején sokat foglalkoztatta a nyilvánosságot. Mint ismeretes Cseh Károly tanító ellen felsőbb hatóságánál feljelentést tettek amiatt, hogy a tanonciskolában a Darwin-elméletét tanítja, amely szerint az ember a majomtól származik. Ezzel, mint a feljelentők állítják a tanító ellentétbe került a biblián alapuló valláserkölcsei világnézettel és tanítása alkalmas arra, hogy megrontsa az ifjúságot. A feljelentés körül nagy viták keletkeztek Adán és a nagy község lakossága szinte két párt-ra szakadt. Voltak, akik azt állították, hogy az iskola nem zárkozhatik el a természettudományok fejlődése elől és senkit sem lehet megbüntetni azért, mert a tudomány mai állásának megfelelő oktatásban részesíti a tanulókat. A másik párt ezzel szemben nem volt hajlandó a legcsekélyebb mértékben sem engedni a dogmatikus tanokból és Cseh tanítónak, mint istenkáromlónak szigorú megbüntetését követelte. Meg kell állapítani, hogy a faluban az utóbbiak pártja volt nagyobb, annál élelkebb feltűnést keltett Adán az illetékes hatóság döntése, amely nemcsak teljesen rehabilitálja Cseh Károly tanítót, hanem két másik tanítót, mint a feljelentések értelmű szerzőit bünteti meg.

A beogradi tartományi tanfelügyelőség, amely a

egy könnyelmű embernek. Csóköld meg helyettem Valit. Örökké veled vagyok:

Gdjb.

A további vizsgálat megállapította, hogy 1927-ben 6238 dinár, 1928-ban pedig 1873 dinár végrehajtási költséget Avirovics jegyző nem számolt el. A vizsgálat még nincs befejezve és valószínű, hogy még számos visszaélés fog a további vizsgálat során kiderülni.

Az iratokat áttették az államügyészséghez, Avirovics Csedomir, a megszökött jegyző ellen pedig körözölevelet adtak ki.

közoktatásügyi minisztérium megbízásából ebben az ügyben a vizsgálatot lefolytatta 1928 október huszonharmadiki kelettel K/2186. szám alatt hozta meg határozatát, amelyet most kézbesítettek az érdekelteknek Adán. A döntés megállapítja, hogy az inkriminált tanonciskolai előadások nem állottak a vallási felfogással ellentétben és különösen nem káromolták az Istent. A tudományok olyan ismertetése, ahogyan azt a vádlott Cseh Károly végezte, nem hogy nem elítélendő, hanem a legnagyobb elismerést érdemel, mert ezekkel az előadásokkal Cseh Károly a jövő iparos és kereskedő generáció kultúrnívójának emelésére törekedett, ami pedig az országnak úgy gazdasági, mint kulturális érdeke.

A tartományi tanfelügyelőség határozatában egyuttal megmélyezzi Balázs Máté és Romzsa József adai tanítókat, akik diszkvalifikálni akarták Cseh Károly komoly munkáját. A két tanítót emiatt az iskolatörvény rendelkezései alapján tizenöt napi fizetésük levonásával büntette meg a tanfelügyelőség.

Az adai majompör ezzel még nem ért véget, mert a fegyelmi vizsgálattal egyidejűleg a rendes bíróság előtt is folyt eljárás, amelyet azonban a fegyelmi befejeztéig nem lehetett lefolytatni.

Elkészült a középiskolákról szóló törvényjavaslat A javaslat nem intézkedik a kisebbségi középiskolai oktatásról Maga középiskolákban nem lehet érettségit tenni

Beogradból jelentik: Grol Milán közoktatásügyi miniszter a napokban már benyújtotta a parlamentnek az elemi iskolákról szóló törvényjavaslatot, amelyet már Öfelsége is előzetes szentesítéssel látott el. A közoktatásügyi miniszternek az elemi iskolákról kidolgozott javaslata különösen a kisebbségek körében nem találkozott a legnagyobb helyesléssel. Grol Milán közoktatásügyi miniszter a német párt ellensúlyozására a *Bácsmegeyi Napló* munkatársának kijelentette már, hogy a javaslat bizottsági tárgyalása során hajlandó lesz a kisebbségi igényeket újabb mérlegelés alá venni és a törvényjavaslaton nagyobb változtatásokat fog eszközölni.

A közoktatásügyi minisztériumban azonban a napokban már elkészült a középiskolákról szóló törvényjavaslat is, amely a kisebbségi politikai életben ismét nagyon éles visszhangra fog majd találni. A *Bácsmegeyi Napló* munkatársának alkalma volt a javaslatba betekintést nyerni. Így annyit máris sikerült megállapítanunk, hogy

a középiskolákról szóló javaslatban a kisebbségi középiskolákról egyáltalán nem történt semmiféle gondoskodás.

Magánközépiskolákat viszont csak királyi dekrétummal szabad létesíteni, de még az ilyen királyi dekrétummal felállított magánközépiskolákban sem lehet érettségi vizsgát tenni.

Érettségi vizsgajoggal a magánközépiskolák nem lesznek felruházva és így az esetleg felállított kisebbségi magánközépiskolában végzett tanulóknak állami középiskolában kell érettségizni.

A középiskolákról szóló törvényjavaslat fontosabb elvei különben a következők:

A javaslat abból az elvből indul ki, hogy a világháború után hétkövetkezett idők a középiskolai oktatás terén is újabb reformokat követelnek. A középiskolákról szóló javaslat kidolgozásánál különféle ország-részek tanítási tradícióit kellett összegezgetni. Vannak ugyanis olyan országrészek, ahol a klasszikus oktatás volt érvényben és ezeken a vidékeken a klasszikus oktatás hagyományát nem szabad még elvetni. A minisztérium ezért háromféle iskolatípust állít fel, még pedig klasszikus gimnáziumot, reál-gimnáziumot és reáliskolát.

Jugoszláviában a középiskolák száma más álla-

mokhoz viszonyítva nagyon csekély, bár a kormány belátja, hogy Jugoszlávia gazdasági és szellemi élete még a most meglévő gimnáziumokból kikerülő tanulókat sem bírja el. Epen ezért számos gimnáziumot a minisztérium szakiskolákká akar átalakítani és ezt olyan módon akarják keresztülvinni, ahogy azt az egyes országrészek érdekei leginkább megkövetelik.

A minisztérium nagyon jól tudja azt, hogy a jelenlegi tanítási módszeren változtatni kell és már az állami tisztviselők műveltsége szempontjából is a tanítási eredményeket fokozni kell. Az állam a maga részéről mindent meg fog tenni, hogy az ország középiskoláinak nevelési módját megjavítsák és

négy gondot fognak a tanárok képzésére fordítani és azt akarják elérni, hogy a tanári karról ne csak az állam, hanem az egyes önkormányzati testületek is gondoskodjanak.

Igy nagyon szükséges volna, ha a tanárok lakásairól a városok, vagy a tartományok gondoskodnának, sőt az is helyes volna, hogy sok helyen, ahol az iskolaépület nem épen a legmegfelelőbb, az iskolaépületeket is az önkormányzati testületek állítanák fel.

A törvényjavaslat az állami gimnáziumok mellett hajlandó városi, tartományi vagy testületi középiskolákat is engedélyezni. Ezek azonban csak államnyelvű iskolák lehetnek.

A kormány az országban egy francia, angol és egy amerikai típusú kollégiumot is fel akar állítani, ahol a három nevelési rendszer eredményeit gyakorlatilag is ki fogják próbálni. Ezekben az iskolákban az anyanyelv mellett francia és angol nyelven történe a tanítás. A kormány ebben a kérdésben már tárgyalásokat is folytat és nincs kizárva, hogy ezeknek a kollégium-rendszerű iskoláknak a felállításához külföldi segélyt vagy tanárereket is fognak kapni. A kormány a jelenlegi törvényjavaslatot átmeneti javaslatnak tekinti, mert a jelen pillanatban, amikor az ország statisztikai szolgálata annyira gyenge lábán áll, még nagyon sok kérdésnek a tisztázására van szükség, mielőtt a végleges javaslatot megcsinálják.

A javaslat a tanár-kérdéssel is nagyon bőven foglalkozik. A tanár magánóráinak a kérdését is rendezni akarja a javaslat és a tanárokat jobb fizetéshez akarja juttatni.

A javaslat három fajta záróvizsgát ismer, egyet, amelyet a negyedik osztály, egyet,

amelyet a hatodik osztály és egyet, amelyet a nyolcadik osztály után kell letenni.

A negyedik és hatodik osztály utáni vizsgák a más szakra való áttérést teszik lehetővé.

A javaslatot Grol Milán miniszter Öfelségének hazatérése után előzetes szentesítés céljából be fogja mutatni és azután a javaslat a parlament elé kerül tárgyalás céljából.

Bizunk abban, hogy a miniszter még módot fog találni arra, hogy a kisebbségi tanulók tanulási lehetőségeinek a tárgyalásánál engedményeket tegyen és a törvényben gondoskodni fog arról, hogy a kisebbségeknek a békeszerződésekben megillető tanulási joguk teljes mértékben intézményesen biztosítva legyen.

Százötvenezer dinár hiányzik az oszijekai pénzügyigazgatóság pénztárából

A pénzügyigazgató veje a sikkasztó

Oszijekről jelentik: Oszijeken óriási szenzációt keltett az a nagyarányú sikkasztás, amely az oszijekai kerületi pénzügyigazgatóságnál történt. Röviden megírtuk, hogy a napokban a pénzügyigazgatóságon rovincsolást tartottak és ennek során megállapították, hogy Radek József pénzügyigazgatósági tisztviselő 250.000 dinárt sikkasztott. Radeket letartóztatták.

Néhány nappal ezelőtt Matkó pénzügyigazgatósági felügyelő, aki egyike a legkitünőbb könyvszakértőknek, váratlanul Oszijekre érkezett és rovincsolást tartott a pénzügyigazgatóságon. A felügyelő nagy alaposággal nézte át az egyes osztályok ügykezelését, mindent rendben talált és már csak Radek osztálya könyveinek átvizsgálása maradt hátra. A felügyelő a rovincsolás során megállapította, hogy az értékpénztárból 250.000 dinár hiányzik. A hiányzó összegre nézve Radek nem tudott elfogadható felvilágosítást adni, mire a felügyelő bünygyi feljelentést tett a rendőrségen.

Burics rendőrfőkapitány egy detektívvel autón azonnal a pénzügyigazgatósághoz ment. Radek, amikor a rendőrtisztviselőket meglátta, elsápadt és reszketni kezdett. Az első kérdésre bevallotta, hogy sikkasztott. Üzemeit négy hónapra keresztül folytatta és a pénztárból hol ezer dinárt, hol pedig pár száz dinárt vett ki.

Az aránylag fiatal tisztviselő az idén lépett állami szolgálatba és feleségül vette Karakaticcs pénzügyigazgató leányát. A fiatalember azonnal olyan pozícióba került, amely szolgálati idejét tekintve, egyáltalán nem illette volna meg. A tapasztalatlan fiatalember kezelte a pénztárt, amelyben 20—30 millió dinár is volt.

Hogy mennyire járatlan és tapasztalatlan volt, bizonyítja az a körülmény, hogy a sikkasztásának nyomait nem is igyekezett eltüntetni. A pénztárból kivett összegekről még hamis elszámolást sem csinált, mert — mint mondotta — sohasem gondolt arra, hogy rovincsolás lesz és hogy bűntélteljezik.

Radek nagy lábon élt, hőse volt a kávéháznak, mulatott és szórta a pénzt, de mindenki azt gondolta róla, hogy jómódu szülők gyermeke. A házkutatás alkalmával lakásán hatezer dinár készpénzt találtak, amit lefoglaltak. A könyvek tüzetesebb átnézése során csütörtökön váratlan fordulat történt, amennyiben Radek javára százezer dináros tévedést állapítottak meg. Kiderült ugyanis, hogy egy vidékre küldött ötszázezer dináros tétel helyett Radek 600.000 dinárt könyvelt el. 150.000 dinárról azonban nem találtak semmiféle elszámolást.

A sikkasztó tisztviselőt átadták az ügyészségnek.

Az amerikai örökség

Hatvenezer dollárt és két kaliforniai hotelt örökölt egy kis cseléd lány

Bécsből jelentik: Kalandosan hangzik, de tény, hogy egy szegény cseléd lány nagy amerikai vagyont örökölt. A felsőausztriai Wellsben egy polgári családnál mint mindenleány szolgál Novacsek Mária huszonhárom éves cseléd, akinek vaskos levelet hozott a posta Amerikából. Minthogy angol nyelven volt írva és a mellékelt okmányok is angol nyelvűek voltak, a cselédleány nem értette, mit akarnak tőle Amerikában, míg aztán lefordították neki a levelet.

Kiderült belőle, hogy Novacsek Mária, aki soha sem ismerte atyját és anyját, hanem kiskorától kezdve árvaházban nevelkedett és 12 éves korában szolgál ment, Los Angelesben elhunyt 75 éves atyjától, James Morris Novacsektől 60.000 dollárt és két kaliforniai szállodát örökölt. Az okmányok hitelesek és semmi kétség sem lehet a dologban. Mikor Novacsek Mária-t megkérdezték, hogy mi a terve, Amerikába akar-e utazni, hogy ott nagy örökségével férjhez menjen, a cselédleány azt válaszolta, hogy eszeágbán sincs, a kaliforniai hotelokat eladhatja és a pénzen Felső-Ausztriában hirtokos fog vásárolni, aztán feleségül megy mostani vőlegényéhez. Huber Alajoshoz, aki egy közeli gazdaságban béreslegény, de szülőfalujának annyi pénzt ajándékoz, hogy kórházat és árvaházat építsenek rajta.

Lemond a német hadügyminiszter Sulyos politikai krízis fenyeget Németországban a cirkáló- építés miatt

Berlinből jelentik: A páncélos cirkáló építésének kérdése sulyos politikai krízissé fejlődött. A szociáldemokrata párt parlamenti frakciója elhatározta, hogy a pártfegyelem kérdésévé teszi a cirkáló építése elleni indítvány megszavazását.

Müller Franz kancellár kijelentette, hogy az indítvány mellett van, azonban hír szerint a szociáldemo-

krata párt indítványát még is le fogják szavazni, mert a kormánynak azok a tagjai, akik a polgári pártokhoz tartoznak, állítólag szabadkezet kaptak a kancellártól, a szavazást illetően.

Abban az esetben, ha a szociáldemokrata párt indítványát megszavazzák, Gröner hadügyminiszter nyomban benyújtja lemondását.

Az új román kormány meg- kezdte a kölcsöntárgyalásokat

Titulescu esütörtökön visszautazott Londonba

Bukarestből jelentik: Popovici Mihály pénzügyminiszter nyilatkozott a *Dimineața* című lapban az ország gazdasági helyzetéről és a kölcsöntárgyalásokról. Nyilatkozatában kijelentette, hogy az a külföldi bankcsoport, amely a kölcsön ügyében már tárgyalásokat kezdett a Bratianu-kormányval is, hajlandó a tárgyalásokat folytatni a parasztpárti kormánnyal. A

kormány szintén hajlandó a tárgyalások felvételére és a napokban miniszterközi bizottságot választanak, amely érintkezésbe fog lépni a bankcsoporttal.

Titulescu esütörtökön visszautazott Londonba, ahol ismét átveszi a követség vezetését. Maniu megbízta Titulescut, hogy a Népszövetségnél továbbra is képviselje Románia érdekeit.

Tizenötévi fegyházra ítélték az eleméri feleséggyilkost

Inkább ítéljenek halálra — mondotta az ítélethirdetés után
Kispodulov Obrád földbirtokos

Becskerekéről jelentik: A becskereki törvényszék büntető tanácsa esütörtökön tárgyalta a feleséggyilkos Kispodulov Obrád melencéi földbirtokos bűnpörét. A vádlott, mint ismeretes, szeptember 13-án pénteken Melencén hét késszurással meggyilkolta a tőle különváltan élő feleségét, Danicát. Az államügyész a vádlottat előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkossággal vádolta.

A vádlott az elnök kérdésére kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert nem akarta meggyilkolni feleségét. Ez év januárjában ismerkedett meg az asszonnyal és pedig különös módon. Egy nap, amikor kocsián kijött a házából, látta, hogy a kapunál egy asszony áll, aki nem akart ottmár elmozdulni. Ő elhajtott kocsián és amikor visszanezézett, látta, hogy az asszony Jovanovics Milicával beszélget. Másnap megkérdezte Jovanovics Milicát, ki volt az a nő, mire ez elmondta, hogy egy eleméri özvegyasszony, aki aznap jött át Melencére. Néhány nap múlva a vádlott hasonló körülmények között látta az asszonyt, mire megszólította és beszélgetni kezdtek.

— Nem bírom ezt az életet — panaszkodott neki az asszony, mert fiam, aki Eleméren lakik, állandóan üdöz és rosszul bánk velem.

Miután ő is özvegyember volt, a vádlott felajánlotta neki, hogy lépjen vele próbaházasságra és ha beválik, elveszi feleségül. Három és fél hónapig éltek vadházasságban, mire az asszony kérlelni kezdte, hogy esküdjének meg törvényesen. A férfi hatvan, az asszony negyvennyolc éves volt. A férfi végre is beleegyezett, mert az asszony erősen biztatta, hogy hű és jó felesége lesz és sohasem fogja elhagyni. Megesküdtek. Néhány hónapig boldogan éltek, de később az asszony nagyon megváltozott és napirenden voltak az összetűzések.

— Mindig mást beszélt és mást cselekedett — mondotta a vádlott. — Egy ízben elment fiához Elemérré azzal, hogy még este visszatér, de csak nyolc nap után jött vissza. Közölte vele, folytatta a vádolt, hogy végleg elhagyja és fiához költözik vissza, mert annak k's gyermekei vannak és nem bírja látni, hogy nincs, aki a szegény kis gyerekeket gondozza. Erre én azt mondtam neki:

— Emlékezzél vissza, mit esküdtél nekem!

— Akkor is mást gondoltam — volt a válasz.

Hát jól van — mondottam — gyere a községházára és irjad alá a jegyző előtt egy nyilatkozatot, hogy nem vagy többé a feleségem és nem támasztasz velem szemben semmi igényt.

— Ezt már bizony nem teszem, akkor inkább itt maradok.

Kilenc napig még otthon maradt, folytatta a vádlott vallomását, de azután elment a fiához Elemérré.

Roppant szegyelte magát, hogy elhagyta felesége és elhatározta, hogy másnap utána megy és visszahívja. Másnap elment az asszonyhoz, majd a községi bírósághoz mentek, aki ki akarta békíteni őket és amikor az asszony nem akart, a vádlott újból felajánlotta, hogy írjon alá egy nyilatkozatot, hogy semmi követelni valója vele szemben nincs.

— Ezt már nem, inkább kenddel megyek.

És ebben maradtak. Amikor elhagyták a községházát, az asszony kijelentette, hogy most is mást mondott, mint amit gondolt és kijelentette, hogy nem hajlandó visszatérni Melencére.

— Add nekem fele vagyonodat — mondotta — hogy úgy élhessek, ahogy akarok. Erre indulatba jöttem és nem tudom, mit cselekedtem. Ha hiszik a bíróságok, jó, ha nem hiszik, ítéljenek el, ahogy akarnak. — fejezte be vallomását a vádlott.

A vádlott után dr. Ivkovic Vlasztimir orvost hallgatták ki, aki azt vallotta, hogy a holttesten hét szurást talált, amelyek közül három halálos volt.

Az első tanu Popov Rada eleméri földműves volt, a meggyilkolt asszony fia. A tanu elmondta, hogy anyja, amikor haza jött, panaszkodott, hogy férje rosszul bánik vele, állandóan üti-veri és nincs nyugta a házban. Amikor hazament bezárkózott egy szobába és amikor megkérdezte, hogy miért teszi ezt, azt mondotta, hogy férje megfenyegette, hogy eljön és megöli.

Veszelián Bránko eleméri mészáros volt a következő tanu. Látta, amikor a vádlott az utolsó szurást ejtette feleségén a nyílt uccán. Látta, amikor az asszony összeesett, mire a férfi nadrágjában megörölte a véres kést és elszaladt. Ő utána futott elfogta és átadta a rendőrségnek.

Az elnök: Igy volt?

A vádlott: Könyveltem. Nem igaz, hogy elszaladtam és megfogták, mert önként jelentkeztem a rendőrségnek.

Honig Milos eleméri asztalos a per korona tanuja, látta, amikor a férfi hat szurást ejtett az asszonyon. Az asszony ekkor összeesett, mire a férfi beleugrott az eszméletlenül fekvő asszonyba, úgyhogy a test a csatornába esett. A férfi utána ugrott a csatornába és még egy szurást ejtett rajta.

Gyurkin Milivoj eleméri községi jegyző vallomásaiban elmondta, hogy a gyilkosság után a vádlott kihallgatása alkalmával egészen nyugodtan viselkedett és egy cigarettára is rágyújtott. Még több tanut hallgattak ki, akik jelentéktelen vallomást tettek.

Tritunac Bozsidar dr. államügyész kérte, hogy előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság büntetésében mondják ki bűnösnek a vádlottat. Bratis Dusan dr. ügyvéd enyhe ítéletet kér. A védő beszéde közben a vádlott hangosan zokogott. A bíróság hosszas tanácskozás után meghozta ítéletét, amelyben a vádlottat szándékos emberölés büntetésében mondta ki bűnösnek és tizenötévi fegyházra ítélte. Amikor a vádlottal közölték az ítéletet, ez azt mondta:

— Nem fogadom el, akkor inkább ítéljenek halálra.

A vádlott és védője, valamint az államügyész fellebzegettek az ítélet ellen.

Legjobb hirdetési orgánium
a „BÁCSMEGYEI NAPLÓ”

Figyelje meg a
céget és az árat!

Mai naptól kezdve leszállítom a húsárat

Disznóhús különként 14—16 din.

Liszák Gábor, hentes

Piac, második sátor jobbra.

Disznóvágást 75 dinárért eszközölk.

TÖZSDE

Zürich, nov. 15. (Zárlat.) Beograd 9.1275, Páris 20.2975, London 25.19, Newyork 519.50, Brüsszel 72.225, Milánó 27.22, Amszterdam 208.525, Berlin 123.775, Bécs 73, Szófia 3.7525, Prága 15.40, Varsó 58.25, Budapest 90.595, Bukarest 3.125.

Beograd, nov. 15. (Zárlat.) Páris 221.41—223.41, London 275.67—276.77, Newyork 56.84—57.04, Genf 1094.10—1097.10, Milánó 297.32—299.32, Berlin 1355—1358, Bécs 79.85—80.15, Prága 168.37—169.17, Budapest 991.31—994.24.

Zagreb, nov. 15. (Zárlat.) Páris 221.41—223.41, London 275.67—276.47, Newyork 56.84—57.04, Amszterdam 22.82.50—22.88.50, Berlin 13.55—13.58, Bécs 798.50—801.50, Prága 168.37—169.17, Budapest 991.34, 994.34, Triest 297.30—299.30, Zürich 10.94.10—10.97.10.

Szombori terménytőzsde, nov. 15. Buza bácskai vasut 237.50—242.50, rozs bácskai vasut 235—240, zab bácskai vasut 242.50—247.50, árpa takarmányi 64—65 kg. 247.50—252.50, tavaszi 67—68 kg. 270—275, Baranya 69—70 kg. 285—290, ujtengeri csöves 165—170, bab orig. 800—820. Lisztek: Ogg 350—360, Og 350—360, kettős 330—340, ötös 310—320, hatos 265—285, hetes 245—260, nyolcas 200—210, korpa finom 177.50—182.50, Irányzat: lanyha.

Noviszadi terménytőzsde, nov. 15. Buza bácskai, felsőbácskai, tiszavidék bácskai 240—242.50, szerémi 79/80 kilós 240—245, bánáti 79/80 kilós 237.50—240. Árpa bácskai, szerémi és bánáti 255—260, bácskai tavaszi 68/69-kilós 285—290, baranyai tavaszi 71/72 kilós 295—300. Zab bácskai, szerémi és szlavóniai 247.50—252.50. Tengeri bácskai új XII.—L. 250—252.50, bácskai III.—IV. 277.50—282.50, III.—IV.—V. 280—285, bácskai IV.—V. 282.50—287.50, bácskai és szerémi száritott 267.50—272.50. Liszt Ogg és Og bácskai 350—360, 2-es számú 330—340, 5-ös 310—320, 6-os 270—280, 7-es 255—265, 8-as 205—215. Korpa bácskai 182.50—187.50, szerémi és bánáti 180—185. Bab bácskai fehér 870—880. Irányzat: állandó. Forgalom: 119 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, nov. 15. Határidőzlet: Buza márciusra 26.92—27.08, zárlat 26.94—26.96, májusra 27.70—27.86, zárlat 27.76—27.78. Rozs márciusra 24.74—24.86, zárlat 24.80—24.82, májusra 25.12—25.20, zárlat 25.12—25.14. Tengeri májusra 28.76—28.96, zárlat 28.84—28.86, júliusra 29.02—29.20. Készárúpiac: buza 25.20—26.15, takarmányárpa 25.75—26.25, keles 25—26, tengeri 31—31.50, korpa 18.25—18.75, rozs 22.50—22.60, sörárpa 27—29, repce 46—47, zab 25.15—26.25.

Chicago-i terménytőzsde, nov. 15. Középfolyamok (zárófelében az előző napi zárlat): Buza december (115 ötnyolcad) 115 egynyolcad, március (120 háromnegyed) 120 háromnyolcad, május (123 és fél) 123 egynyolcad, Tengeri december (85 háromnyolcad) 85, március (88 egynyolcad) 87 háromnyolcad, május (90 ötnyolcad) 90 egynyolcad. Rozs december (102 háromnyolcad) 102 egynyolcad, március (105 ötnyolcad) 105 háromnyolcad, május (107 egynyolcad).

Winnipeg-i terménytőzsde, nov. 15. Középfolyamok: Buza december (119 egynyolcad) 118 háromnegyed, március (125 háromnyolcad) 124 háromnegyed.

Liverpool-i terménytőzsde, nov. 15. (Zárlat.) Buza október (9 sh 3 hétnyolcad d) 9 sh 3 d, december (9 sh 4 ötnyolcad) 9 sh 3 ötnyolcad d, március (9 sh 4 hétnyolcad d) 9 sh 4 d.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: **Duna:** Mohács 100 (—7), Noviszad 180 (—4), Zemun 220 (+4), Pancsevo 202 (+6), Szmederevo 286 (+8), Orsava 242 (0). **Dráva:** Oszijek 190 (—6). **Száva:** Beograd 170 (+8). **Tisza:** Titel 190 (0)

HIREK

— A földművesek győztek a szombori szerb hitközségi választásokon. Szomborból jelentik: A szombori szerb hitközség kedden választotta meg új vezetését. A választás a földmivestől abszolút győzelmével végződött, amennyiben a beválasztott 120 választmányi tag között egy városi tisztviselő, öt tanító, hat kereskedő, nyolc iparos és száz földmives van.

— Titokzatos hármasság gyilkosság Lodzban. Varsóból jelentik: Titokzatos hármasság tartja izgalomban Lodz városát. A lengyel nemzeti ünnep után való nap holtan találták üzlethelyiségében Ty-schier Bronislav zongorakereskedőt és feleségét. Mind a két áldozatnak feje ketté volt hasítva és a gyilkosok kiszúrták a házaspár szeméit. A szomszédos üzlet tulajdonosa csak annyit tudott mondani, hogy közvetlenül a gyilkosság felidezése előtt látta a szerencsétlen házaspár cselédleányát két ismeretlen férfival autóból szállani. A gyamu tehát a cselédleányra irányult, aki eltűnt. Másnap reggel a leány holttestét a város környékén a mezőn kettéhasított koponyával találták meg. Még titokzatosabbá teszi a gyilkosságot az, hogy a zongorakereskedés Wertheim-szekrényében, amely nyitva volt, érintetlenül találtak két öreg bankjegyet és az asszony értékes ékszereihez sem nyúltak a tettesek.

— Birinyi Adalbert sohasem volt tengerésztiszt. Budapestről jelentik: A budapesti lapok legutóbb közölték, hogy a rendőrség letartóztatta szélhámosságok miatt Birinyi Adalbert volt tengerésztisztet. Birinyi ugyan sohasem volt tengerésztiszt és ezt Szubotícán, ahol családok miatt fogházban ült, hivatalosan is megállapították, de Budapestben nem ismerték és így történt, hogy állításának hitelt adták. A Birinyiről szóló közleményekre figyelmes lett Budapest katonai városparancsnoka, aki most nyilatkozatot küldött a lapoknak. Nyilatkozatában közli, hogy Birinyi Adalbert sohasem volt tengerésztiszt és nem is szolgált a volt osztrák-magyar hadseregben.

— Még Mussolini sem tud elbánni az agglégényekkel. Rómából jelentik: Most terjesztették a szenátus elé az agglégényadó felemeléséről szóló javaslatot. Ennek a javaslatnak a megokolásában elmondja Mussolini, hogy az agglégények ellen való küzdelme meddőnek bizonyult. — Sajnálattal kell megállapítanom — hangzik többek között a megokolás, — hogy a népesség szaporodása érdekében megindított négy év előtti harc majdnem eredménytelennek bizonyult. A házasságok nem szaporodtak, a születések száma még mindig a régi színvonalon áll. Az agglégényekre kivetett adó szintén nem használt semmit. A statisztika szerint az adóval sújtott agglégényeknek csak igen csekély töredéke menekült az adó elől a házasságba. Inkább fizetik az adót, de nem házasodnak meg. Ezek a tények készítették arra Mussolinit, hogy az agglégényadónak 100 százalékkal való felemelését javasolja. — Legalább a kincstár keressen az agglégények macakosságából — mondja rezignáltan a javaslat megokolása. A szenátus több tagja aggodalmaskodott a magas adó miatt. Mindamellettt igen valószínű, hogy a javaslatot elfogadják.

— Negyvenezer munkásnak mondanak fel a Ruhrvidéken. Essenből jelentik: A Ruhrvidéki vasipari konfliktus átterjedt a Márk-vidékre is. A vasipari érdekeltségek Hagenban határozatot hoztak, amely szerint november 30-ikára felmondanak a munkásoknak. Ez a határozat negyvenezer munkást érint. A közvetítő akciók teljesen meghiúsultak és hír szerint már alig van remény a megengedésre. A harc óriási kihatással lehet a gazdasági helyzetre.

— Pickford Lotti kalandja. Pickford Mary-nek, a híres filmszínésznőnek a nővére, Lotti a múlt héten kirándult a környékre Jack Daugherty-vel, a nemrég elhunyt Barbara La Marx férjével. Az autójuk egy magános uton robogott, amikor egyszerre csak négy állig felfegyverzett ember toppant eléjük. Megállították az autót s egyikük egy vashattal úgy vágta fejbe Daughertyt, hogy ájultan esett össze. A négy férfi, akiknek a magaviselete jövevényi urakra engedett következtetni, a bokrok mögött álló autójukhoz cipelte a minden porcikájában remegő Lotti Pickfordot. — El nem tudtam képzelni, mit akarnak velem — beszélte később Lotti Pickford — s remegve vártam sorsom eldőltét. Az autó 80 kilométeres sebességgel vágta-tott. Hirtelen éreztem, hogy a mellettem ülő férfi átölel... Eleinte undorral akartam eltaszítani magamtól, de aztán azt gondoltam, mégis jobb lesz, ha nem haragítom magamra. Később a másik rabló ült Lotti Pickford mellé s ő is átölelte a leányt. — A kezükben voltam — beszélte könnyek között a rendőrségen Lotti — s így nem védekezhettem. A szerencsétlen leány pontos személyleírását adott támadóiról. — Milyen helyt nem kellettem meg nekik — folytatta — kitétek az autóból. Én nagy nehezen visszavánszorogtam arra a helyre, ahol szegény Jackot leütötték. Még mindig eszméletlen állapotban volt. Egy arramenő autót megállított s ez vette fel Daughertyt, s elvitte a legközelebbi kórházba. A losangelesi rendőrség azt hiszi, hogy »társaságbeli« urak követték el a merényletet.

Bemutatkozott az új francia kormány a kamarában

A szociáldemokraták és a kommunisták között majdnem verekedésre került a sor

Párisból jelentik: A kamara csütörtök délutáni ülésén mutatkozott be az új Poincaré-kormány, amelynek programját maga Poincaré miniszterelnök terjesztette a kamara elé. A kormányprogram hangsúlyozza, hogy az új kormány azzal a felhívással fordul minden köztársasági érzelme hazafihoz,

tegyék lehetővé, hogy a kormány folytathassa és tető alá hozhassa az előző kormányok művét, amelyhez elsősorban az együttérzés szükséges.

Felkéri a kamarát, hogy haladéktalanul kezdje meg az 1929-es költségvetési előirányzat tárgyalását, hogy az legkésőbb december 31-ig törvényerőre emelkedhessen, mert ahhoz, hogy a pénzügyi helyzet stabil alapokra kerüljön, elengedhetetlen az, hogy a költségvetés egyensúlyban legyen. A program szerint

elvből az adókönyvitések ellen sincs az új kormány,

de ezt csak akkor lehet keresztülvinni, ha a beálló bevételi hiányt máshonnan fedezik. Kiemeli a program azt is, hogy a hadügyi kiadások valójában nem jelentik a fegyverkezési kiadások tényleges növelését. A sok port felvert 70. és 71-ik szakaszokra vonatkozóan közli a kormányprogram, hogy azok módosítása már megtörtént és most már azok is jóváhagyták, akik támadták a kormányt miatta.

A kormány nyilatkozata külpolitikai kérdésekkel is foglalkozik. Rámutat arra, hogy a kormány biztonosan kívánja az ország külső békéjét és e tekintetben máris jelentékeny haladás észlelhető. A kormány tovább halad a megkezdett úton, míg el nem jut a célig.

Nagyon jelentős tárgyalások vannak folyamatban, amelyekről Franciaország sorsa függ. Arról van szó, hogy véglegesen rendezni kell a jövődéti kérdéseket.

— Ahhoz, hogy kellő tekintélye és súlya legyen a kormánynak — folytatja a kormányprogram — szükséges, hogy a kamara teljes bizalmát bírja. A kormány az ország érdekeit fogja szemelőtt tartani és nagy könnyebbséget jelent munkájában, ha támogatása talál a kamarában.

Az ülés zsúfolt padosorok előtt folyt le, a diplomata páholyok is megteltek. Megjelent az ülésen a kormány valamennyi tagja is.

A jobboldal és a közép nagy éljenzéssel fogadta a kormányprogramot, míg a baloldal közönyösen viselkedett, viszont a szélsőbaloldal képviselői többször közbeküldésekkel zavarták meg Poincaré szavait.

Az ülés első szónoka Vincent Aurél szociáldemokrata képviselő volt. Rámutatott arra, hogy Poincaré örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy a baloldali kitérőket. Szerinte azok az engedelmények, amelyeket a kormányprogram kilátásba helyez, csupán taktikai manőver. A reakció — mondotta — agresszív, mint valaha. Bejelentette, hogy

a szociáldemokrata párt a kormány ellen fog szavazni.

A következő szónok Cassel kommunista képviselő volt, akinck beszéde közben

a szociálisták és a kommunisták között éles szöharc támadt, amely majdnem verekedésre fajult.

Emiatt az elnök az ülést be is rekesztette.

— Bécs erkölcsel ötven év előtt és ma. Bécsből jelentik: Minden eddiginél érdekesebb a bécsi rendőrigazgatóság ezidei évi jelentése, amely most hagyta el a sajtót. A jelentés összehasonlító adatokat tartalmaz az 50 év előtti állapotokkal, egybeveti az 1876. évi kriminalitás méreteit az 1926. évi viszonyokkal. Ötven évvel ezelőtt Bécsben egy év leforgása alatt mindössze 270 halállal végződő öngyilkosság és 247 öngyilkos kísérlet történt, 1926-ban 713 öngyilkosság volt halálos kimenetelű és 988 öngyilkossági kísérlet fordult elő, amelyek közül 222 esetben betegség, 198 esetben inség és 51 esetben boldogtalan szerelem volt az öngyilkosság oka. A gyilkosságok száma Bécsben 50 évvel ezelőtt 3 volt egy év alatt, 1926-ban pedig 113. Ebben az évben a bécsi rendőrség 57.000 büncselekmény, illetőleg vétség esetében folytatott nyomozást és a kárösszeg meghaladta a 8 millió sillinget, amelyből 24 százalék megtérült és a bűnözők közül 16.700 embert kerített kézre a rendőrség. Eltűnési eset 7618 volt és 282 eltűnést sikerült felderíteni.

— A szubotícai zsidó nőgyelet és nőkonyha Schubert csokoládédélutánja. A szubotícai zsidó nőgyelet és nőkonyha november 25-ikén műsoros csokoládédélután rendez a Városi Színház koncerttermében. A változatos műsort táncmulatság követi. A csokoládédélután iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Véres családi dráma Bukarestben. Bukarestből jelentik: Bukarestben kedden megrendítő családi dráma történt. Dumitrescu Alexandru kapitány hat évvel ezelőtt nőül vette Tataru Konstancát, akivel kezdettől fogva boldogtalan családi életet élt. A házaspár nemrégiben külön költözött egymástól és az asszony szülei lakására szállt. Itt látogatta meg Dumitrescu kapitány, aki rövid szóváltás után revolvert rántott és feleségét fejbelőtte. Azután a fegyvert maga ellen fordította. Mindketten vértócsában fekvő a helyszínen. A drámai jelenetnek tanuja volt Dumitrescuék öt éves kislánya, aki ijedten szaladt az udvarra és a házban akó orvost hívta elő. Segíteni már nem lehetett, mert a házaspár néhány perc múlva meghalt. A kapitány zsebében egy levelet találtak, amelyben ez volt: Csak így biztosíthatok magamnak csendet a tulvilágon, mert azt ezen a világon nem érhettem el.

— A csehszlovákiai választási agitáció első halottja. Prágából jelentik: Halálos szerencsétlenség ért a napokban egy agitációs körúton lévő csehszlovák képviselőt. A melnik cukorgyár iparvágányának vonata elütött egy személyautót, amelyben Dolczsal cseh agrárpárti képviselő ült Vanek dr. melnik ügyvéd és Riba járási főbíró társaságában. Az iparvonat mozdonya ötven méternyire magával hurcolta a gépkocsit, amely roncsokra zúzódott, majd lángborult és teljesen elégett. Utasai közül Dolczsal képviselő és Vanek dr. életveszélyesen megsebesült. Dolczsal képviselő hétfőn belehalt sebeibe. A képviselő a szerencsétlenség előtt választási négyüléseken vett részt Melnik vidékén s autójával hazafelé tartott. A tragikusan elhunyt Dolczsal képviselő utódja Vomela Vencel postamester lesz.

— Ameríka évi jövedelme kilencvenmillió dollár. Newyorkból jelentik: Mellon, az Egyesült-Államok pénzügyminisztere a napokban nyilatkozatot tett közzé, amely szerint Amerika gazdasági és pénzforrásai kiapadhatatlanok. Megállapítása szerint Ameríka évi nemzeti jövedelme meghaladja a kilencvenmilliárd dollárt, de rövidesen el fogja érni a százmilliárdos évi nemzeti jövedelmet.

— Újból megkezdődnek a Francia Klub teadélutánjai. A szubotícai Francia Klub vasárnap és ezen túl minden vasárnap délután öt órakor ismét megtartja szokásos teadélutánjait.

— Halálozás. Pressburger János szubotícai kereskedő hatvanhárom éves korában csütörtökön este hosszabb betegeskedés után meghalt. Temetése pénteken délután fél három órakor lesz a Trumbiceva-uca 6. szám alatti gyászházban.

— A halálba követe menyasszonyát egy kolozsvári cipészsegéd. Kolozsvárról jelentik: Néhány héttel ezelőtt a kolozsvári Remar börgyár közelében a vonat elé vetette magát két fiatal kolozsvári lány, Balázs Ilona és Erzsébet. Balázs Erzsébet vőlegénye, Pál János cipészsegéd menyasszonya tragikus halála után buskomor lett és állását is elvesztette és éppen olyan nyomorba került, mint menyasszonya, akit nem tudott elfelejteni. Kedden reggel 9 órakor aztán a cipészsegéd s ugyanazt a halálméret választotta, amellyel a Balázs-nővérek is véget vetettek szenvedésteljes életüknek. A Renner-börgyár mellett elhúzódó vasúti töltésnél a Tövis felé robogó személyvonat elé vetette magát, amelynek kerekai a szó szoros értelmében lefejezték. Az öngyilkos zsebében egy levelet találtak, amelyben a következőket írta: Amíg mint segéd nem vezettem el az állásomat, kenyérkereső munkásember voltam, de most arra az utra megyek, amelyet már annyian választottak. A nyomorúság miatt halok meg és nemsokára viszontlátom menyasszonyomat.

Tuha

erős szöv. t. ből 465, sevíjo ből 630, kamgarnból 900, m u n k á s n a d r á g 58, n a d r á g s z ö v e t b ő l 96, kamgarnból 160, finom ruhaszövetből 100, gyapotszövetből 62, t e l l i k a h á t d u b l e z s z ö v e t b ő l r ö v i d 360, h o s s z u 500, f i u k a b á t 200, k a l a p, t a r t ó s 56, f i o m 70, d i v a ' o s 88, p l ü s s b ő l 125, n y u l s z ö r b ő l 180 d i n á r. — M i n d e n t a ' e g j e b b m i n ő s é g b e n s z á l l i t a

R. STERMECKI n gyárház Celje, 27. szám (Slovénia)

Kérje azonnal ingyen képes irjegyzéket több ezer ábrával. Meg nem felelő kicseréljük, vagy a pénzt viss aküldjük. Rendelések 500 dináron felül bérmentve

— **A Jugoszláv állampolgároknak jelentkezniök kell a külföldi konzulátuson.** A külügyminiszterium a napokban rendeletet adott ki, amelyben utasítja az összes hatóságokat, amelyek utlevélet állítanak ki, hogy a külföldre utazó jugoszláv állampolgárokat szólítsák fel, hogy megérkezésük után azonnal jelentkezzenek a jugoszláv konzulátuson. Ha az illető városban nincsen konzulátus, akkor a megérkezést még azon a napon levélben vagy egyszerű levelezőlapon kell közölni a konzulátussal. A levélben meg kell jelölni az utlevél számát, a pontos lakcímet, továbbá azt, hogy hány nap tartózkodásra és milyen célból érkezett az illető. Ennek az intézkedésnek az a célja, hogy a konzulátusok állampolgárainknak fokozottabb védelmet nyújthassanak.

— **December 10-ikén kezdődik a Népszövetség ülészsaka.** Kienből jelentik: Szerdán közzétették a népszövetségi tanács december 10-én kezdődő ülészsaka tárgysorozatának programját, amely 28 pontból áll. A programon szereplő kérdések közül a legfontosabb a magyar-román optáns-pör, valamint a lengyel-lyván kérdés és egész sereg kisebbségi petíció. Valószínű, hogy a magyar-román optáns-pör tárgyalására nem fog sor kerülni, mert a tervezett rapallói előkészítő tárgyalásokat részben a román kormányváltás, részben pedig Szerényi József báró magyar főmegbízott betegsége miatt nem lehetett megkezdeni. Nyilvánvalóan a közigyeltem a lengyel-lyván kérdés megoldása felé fordul.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelenti: Jobbára borult és aránylag enyhe idő kisebb lecsapódásokkal.

— **Szerencsétlenül járt kanászgyerek.** Szentáról jelentik: Szabó Antal tizenkét éves moli kanászgyerek Malidjósos pajtásaival együtt felugrándozott a cukorrépaszállító iparvasút kocsjaira. Egyik ilyen ugrás közben megcsuszott, lebukott és a kerék alá került. A kerék a kisfiu ballábát szétmorzsolta. A kis kanászgyereket beszállították a szentái kórházba.

— **Egy napon három áldozata volt Szentán a vörhenynek.** Szentáról jelentik: A vörheny már több, mint egy éve pusztít Szentán és sok áldozatot követelt. Az utóbbi hetekben úgy látszott, hogy már szűnőfélben van a járvány, éppen ezért nagy meglepetésként keltett, hogy kedden három kislány halt meg a betegség következtében. A főorvosi hivatal minden intézkedést megtett a járvány terjedésének megakadályozására.

— **Zsirszódát ivott.** Becskerekéről jelentik: Barva Margit huszéves cselédicány zsirszódával megmérgezte magát. Beszállították a becskerekói kórházba, ahol gyomormosást alkalmaztak. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **Leégett a dragutinovói gözmalom.** Becskerekéről jelentik: Dragutinovo községben a Karlovói Gözmalom Rt. nagy malma kgyulladt és teljesen leégett. A tüzet csak későn vették észre és a nagy szél is gyorsította annak terjedését, úgyhogy az épület megmentésére még gondolni sem lehetett. A hatalmas épületen és a nagyértékű gépeken kívül nagymennyiségű gabona és liszt is épusztult. A tűz átterjedt két szomszédos házra is, de idejekorán elfojtották. A tűzoltóság sikert ért a nagy raktárt is megmenteni, amelyben millió értékű áru volt felhalmozva. A kár meghaladja a másfélmillió dinárt. A tűz okát a vizsgálat eddig nem tudta megállapítani. A tűz a malom padlásán támadt, de hogy mitől, arra semmi magyarázatot nem lehetett találni.

— **A Jugo-Ganzgyár építi fel a vinkovei villanytelepet.** Szomborból jelentik: A vinkovei villamostelep és a villanyhálózat építését a beogradi Jugo-Ganz részvénytársaság kapta meg. A községi képviselőtestület határozatát már a legfelsőbb fórum is jóváhagyta, úgyhogy még ebben a hónapban megkezdik a gyár a villanytelep építését. A villanytelepet a gyár a legmodernebb gépekkel, egy 260 és egy 160 lóerős Dieselmotorral szereli fel és az áramba a városi villagításon kívül tízezer magánfogyasztó lesz bekapcsolható. A villanytelep berendezésére több belöldi és külföldi gyár tett ajánlatot, azonban a képviselőtestület által kiküldött szakbizottság a Jugo-Ganz ajánlatát találta legmegfelelőbbnek.

— **Hirtelen halál.** Noviszadról jelentik: Koleszár Péter noviszadi fuvaros csütörtök délután kocsjával a dunaparti pályaudvar felé indult. Amikor a vasútállomás közelébe ért, hirtelen lefordult kocsjáról és holtan terült el a kövezeten. A rendőrségről Matcs Dusan ügyeletes rendőrkapitány és dr. Ninkov Sztovan rendőrorvos szálltak ki a színhelyre és megállapították, hogy a fuvaros halálát szívizélhüvely okozta.

— **Megtámadták és fojtogatták a rendőrt.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken csütörtökön tárgyalták Martinko Pavko, Martinko Misa, Mihály Misa és Gedeovszki Andrija kiszácsi földművesek bűnügyét, akik az egyik kiszácsi vendéglőben megtámadták és fojtogatni kezdték egy községi rendőrt. A törvényszék mind a négy vádlottat bűnösnek mondta ki és Martinko Pavkot háromhavi fogházra, a másik három vádlottat pedig két-két havi fogházra ítélte.

Gazdasszonyok figyelmébe!

Csak akkor főzhet kifogástalanul, ha husszükségletét

Torfiac

üzleteiben szerzi be.

Megelégedett, csak akkor lehet, ha meggyőződést szerez

Torfiac

elsőrendű, különleges hentesáru készítményeiről.

— **Pavkovics Milutin dr. szubotica városi tisztifőorvos betegsége.** Pavkovics Milutin dr., Szubotica város tisztifőorvosa szerdán megbetegedett. A tisztifőorvos betegsége alatt Csóvics József dr. városi tisztifőorvos helyettesíti.

— **Saját felesége és lánya gyilkolta meg és rabolta ki a pardubici irodaszolgát.** Prágából jelentik: A pardubici rablógyilkosság ügyében szenzációs fordulat állott be. A csendőrség vallatásra fogta a Fantógyár meggyilkolt szolgájának, Jirouseknek feleségét és lányát, akik hosszas tagadás után beismerték, hogy összebészélték Jirousekkel és kitervezték, hogy lehetné hozzájutni a gyár 140.000 koronájához. Abban állapodtak meg, hogy az asszony és lány műrablótámadást intéznek Jirousek ellen, összekötözik, elveszik a pénzt. Jirousek pedig azt fogja mondani, hogy két férfi támadta meg, revolverrel kényszerítették a pénz kiadására és azután láncot kötöttek a nyakára. A tervet végre is hajtották, de az asszony izgalomban egy megszorította a vasláncot férje nyakán, hogy Jirousek megfullt.

— **Véget ér a Rajna vidéki bérharc.** Düsseldorfból jelentik: Bergemann düsseldorfi tartományi elnök szerdán bizalmas tárgyalásra hívta össze a Rajna-vestfáliai munkásszervezetek és vállalkozók megbízottait és mivel a meggyezésre a tárgyalások során kilátás nyílt, a tanácskozásokat tovább fogják folytatni. A tanácskozások nyomán annyira fokozódott az optimizmus, hogy bizonyosra veszik, hogy pár nap múlva véget ér a bérharc és megkezdődik a munka.

— **A noviszadi szerb jótékonyági nőgyűlés teadélutánja.** Noviszadról jelentik: A noviszadi szerb jótékonyági nőgyűlés vasárnap, november 18-ikán a Szlobodában teadélután rendez, amelyen Nusics Branislav, a kitűnő író humoros előadást fog tartani.

— **Halálos kocsmai vereség.** Noviszadról jelentik: Opaván Luther Péter földműves ez évi január 10-én összeverekedett a kocsmában Tomasz Mitával, akit késsel megsebzett, úgyhogy Tomasz néhány nappal utóbb behalt sebébe. A pansevói törvényszék március 22-én másfélévi fogházra ítélte. A büntetést a noviszadi felelőbíró dr. Gyurgyev Bosko felelőbírói bírósági alnök tanácsa két és félévi fogházra emelte fel.

— **Kézzsemlekre tették a noviszadi adókvétéseket.** Noviszadról jelentik: A városi tanács közhírré teszi, hogy az 1924—26. évi forgalmiadókvétéseket és az 1921—23. évi pótlókvétéseket november hó 22-től 29-ig a városi adóhivatal helyiségében kézzsemlekre becsájtják és azok az említett napokon a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az esetleges felelőzéseket ugyanott lehet benyújtani. Egyben kézzsemlekre teszik a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok 1928-as kereseti adókvétéseit is, valamint az igazgatósági tagok tantiémjeit után kivetett adók jegyzékét.

— **A szerelem és becsület balladája.** Londonból jelentik: Sydneyben London felé uton van az egyik hatalmas angol óceánjáró hajó. Colonbo közelében a hajó egyik utasa, egy dicsőrege amerikai hölgy, átvette magát a fedélzet korlátján és a következő pillanatban elmerült a hullámokban. Levelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy a hajón találkozott egy régi szerelmével. Nem akarja megsejteni a férjét, azonban érz, hogy a másik férfinak nem tudna ellenállni s ezért a vízbe veti magát. Ékszerait, készpénzét, csekkönyvét a hajó legénységének ajándékozta.

— **Véget ért a japán koronázási szertartás.** Londonból jelentik: A japán császár koronázási ünnepének során Kiotóban szerdán volt az utolsó szertartás, az ősi háladáó istentisztelet, amelyet országsszerte megünnepeltek. Délután öt órakor kezdődött a ceremónia Kiotóban és egész éjjel tartott. Ez az ünnep fejezi be a koronázást és a főszertartás a megtisztulásban éri el tetőpontját, mikor az új császár leveti őseinek több ezeréves történelmi palástját és magára ölti a Nap istennének köntösét, a madártollakkól készült ruhát s az egész udvar jelenlétében furdőkádba ül, fejét vízzel lecsolja meg a főszertartásmester, majd selyemlepelbe burkolja és kezébe adja a Chaku-t, a birodalmi jogart. Ezzel az utolsó szertartással Hirohito császár törvényes uralkodója lett népének.

Lepedat és Jovánovics szubotica felárúsítóknál vásárolt sorsjegyek közül a november 14-iki húzásokon következő számok nyertek:

10.000 dinárt: 67979 szám.
4000 dinárt: 84853 szám.
2000 dinárt: 32738, 40371, 49205, 78439, 81085, 87222, 97198, 110112, 122997, 124672 szám.
500 dinárt: 4611, 21, 32, 52, 7782, 8002, 10580, 11938, 41, 13043, 57, 15207, 24404, 39, 47, 66, 24784, 26104, 28308, 16, 81, 31003, 34, 65, 32729, 36, 94, 33770, 35061, 69, 35133, 37337, 68, 69, 75, 37443, 50, 57, 40317, 85, 87, 40455, 82, 96, 42404, 14, 19, 45539, 85, 46517, 46905, 76, 83, 97, 48832, 82, 89, 94, 49209, 44, 51, 69, 83, 54908, 95, 58570, 58811, 50, 57, 97, 98, 60027, 100, 67942, 92, 95, 68129, 69434, 71248, 71903, 41, 73326, 75428, 95, 78419, 78931, 67, 80703, 63, 81064, 83128, 83, 84886, 86101, 72, 86814, 72, 87205, 36, 62, 92, 93, 91109, 91834, 61, 96328, 97117, 45, 98118, 19, 98777, 99104, 99406, 21, 38, 74, 105384, 108024, 108607, 33, 64, 89, 92, 108834, 39, 110130, 37, 40, 64, 84, 110303, 28, 74, 111007, 49, 111483, 113106, 113902, 84, 115021, 116308, 49, 69, 116941, 117138, 80, 118715, 49, 64, 120838, 78, 121769, 122015, 38, 53, 122902, 18, 50, 56, 91, 124305, 18, 124663, 68,

Az állami osztálysorsjáték főhúzása november 10-én megkezdődött és december 6-ig tart

Pót- és cseresorsjegyek nálunk még kaphatók

10:81

— **Autóbusz és kocsi karambolja Mitrovicán.** Mitrovicáról jelentik: A mitrovicai fegyház közelében Stevkov Milan lezsímiri autóbusztulajdonos autóbusza szerdán összeütközött Mavracevics Sztévan gazdálkodó szekerével. A kocsi a tulajdonos és leánya és unokája ütek. Az autóbusz nem volt kivilágitva. A leány a kisgyerekekkel idejében kiugrott a kocsiból, amelyet néhány pillanattal később a hátulról beleszaladó autóbusz felborított. Mavracevics súlyos fejsérüléseket szenvedett. A leány és a gyerek sérülése könnyebb természetű. Mindhármukat a mitrovicai kórházba szállították.

— **Felesége nevére váltót hamisított.** Noviszadról jelentik: Láng Zoltán becskerekeli magánhivatalnok múlt évi október havában ráhamisította felesége aláírását egy 11.000, egy 10.000 és egy 900 dináros váltókra. A becskerekeli törvényszék és csütörtökön a noviszadi felelőbírói bíróság Láng Zoltánt kétévi fegyházra és háromévi hivatalvesztésre ítélte.

— **Halálos szerelem.** Osziyekről jelentik: A Dráva csütörtökön partra vetette egy harmincöt év körüli férfi hulláját, amelyről megállapították, hogy Biondics Mátó osziyei pincér holtteste. Biondics néhány nappal ezelőtt eltűnt lakásáról és levelet hagyott hátra, amelyben bejelentette, hogy öngyilkosságot fog elkövetni. Vele egyidőben tűnt el Polacsek Anna szobalány is, aki intim viszonyban volt a pincérral és azt hiszik, hogy közösen követte el öngyilkosságot, mert Biondics, aki családos ember volt, nem vehette feleségül barátját.

— **A szubotica városi képviselőtestület jogi és árvaügyi bizottságának ülése.** A szubotica városi képviselőtestület jogi bizottsága csütörtökön délután ülést tartott, amelyen különböző fontos jogi kérdésekről tárgyaltak. A városi árvaügyi bizottság szombaton délután három órakor ülést tart, amelyen különböző felelőzéseket fognak letárgyalni.

— **Meteor zuhant a Rajna partjára.** Kölnből jelentik: A Bodesbergtől délre lévő esőnákházak közelében egy kétszáz kilogram súlyú és másfélméter hosszú meteor zuhant le. A meteor mélyen belefuródott a Rajna partján a földbe és a kőpart egy részét összezúzta. A zuhanás mennydörgésszerű robajjal történt és nagy rémületet keltett a környék lakossága körében.

— **Fenygetőznek az osztrák posta és táviró tisztviselők.** Bécsből jelentik: Az osztrák posta- és táviróintézmény tisztviselői és egyéb alkalmazottal között nagy az elkeseredés, mert Kienböck pénzügyminiszter a követelt 13-ik havi fizetés helyett egy havi fizetésnek csak harminc százalékát hajlandó megadni és ezt is csupán két részletben azzal a megokolással, hogy többre nincs fedezet a költségvetésben. A posta- és a táviró tisztviselőinek üzemi tanácsa levelet írt Seipel kancellárnak, amelyben figyelmezteti a személyzet körében uralkodó hangulatra és utal az elkeseredés nyomán várható komoly szakszervezeti helyzetre.

— **Becskereken letartóztattak egy körözött szélhámoszt.** Becskerekéről jelentik: A becskerekeli rendőrség razzia alkalmával szerdán este letartóztatta Weisz Ernő volt becskerekeli kereskedelmi ügynököt, akit csalások miatt már évek óta köröznek a jugoszláviai hatóságok. Weisz 1923-ban a becskerekeli Herceghozna biztosítótársaság ügynöke volt, de hatezer dinárt sikasztott és megszökött. Becskerekéről Szubotica ment, ahol szintén több csalást követett el, összesen ötezer dinár erejéig. Letartóztatása elől Csehszlovákiába menekült, ahonnan nemrég tért vissza Jugoszláviába. A becskerekeli rendőrség a nyomozás lefolytatása végett Szubotica-ra fogja szállítani a szélhámost.

— **Gyilkosság a bubilizura miatt.** Osziyekről jelentik: Érdekes bűnügyet tárgyalt szerdán az osziyei bíróság. A vádlottak padján Ivancevics Károly és Ivancevics Antal viskováci napszámosok ültek, akik ez év júliusában vasvillával agyonütöttek Matasics Balázs kocsiát. Julius közepén történt Werner István földbirtokos szállásán, hogy Matasics az Ivancevics-testvérek előtt gúnyos és sértő hangon beszélt Ivancevicsék nővéréről, aki levágta a haját és bubilizurán ment férjhez. A testvérek ekkor megfenyegették a kocsiát, hogy a sértésekért bosszút fognak állni. Néhány héttel az első összeveszés után Ivancevicsék a szántóföldeken ismét találkoztak Matasics-csal. A haragosok között szóváltás támadt, amelynek hevében a napszámosok vasvillát ragadtak és a szerencsétlen embert úgy összeverték, hogy az néhány órával később belehalt a szenvedett sérülésekbe. A bíróság mindkét testvért bűnösnek mondta ki erős felindulásban lekövetett emberölés vétségében és Ivancevics Károlyt nyolc, Ivancevics Antalt pedig két évi súlyos börtönrre ítélte. Az ítélet ellen mindkét elítélt fellebbezést jelentett be.

— **Vallatás injekcióval.** Newyorkból jelentik: Az amerikai lapok sokat írnak most a hajváltás rendőrség-vallatási módszeréről. Egy japán sóffőrt azzal vádolták, hogy megölt egy iskolásfiút. A sóffőrt állhatatosan tagadott és ártatlanságát hangoztatta. Erre hyoscincin-hydrobromin injekciót adtak neki, mely álomszerű kábulat idézett elő és ebben az állapotban a sóffőrből kivették egy valómást, de mikor felébresztették, visszavonta. A második kísérlet nem sikerült. Szerencsére, hogy közben megfogták a gyilkost, aki beismerésben volt, így a sóffőrt megszabadult a harmadik injekciótól.

— **Borzalmas gyilkosság és öngyilkosság Varsóban.** Varsóból jelentik: Szokatlan körülmények között elkövetett gyilkosság és öngyilkosság tartja izgalomban Varsót. A harminckét éves Feodorovics nevű többször büntetett család összeveszett a szeretőjével, Gizyka Kazimirával, aki híres volt, mint besurranó tolvaj. A nőnek két barátja is jelen volt, amikor Feodorovics verni kezdte. Erre a felbőszült férfi ráparancsolt a nőkre, hogy másszanak az ágy alá. Azután egy bárdal kettéhasította szeretője koponyáját, majd egy nagy ollót kinyitva odakötözte az átfőlfához és olyan erővel vetette magát az ollónak, hogy a hegye átszurta a szívet. Miye a rendőrséget hívták, már mindketten meghaltak.

— **Leharapta a medve a kisleány kezét.** Reichenbergből jelentik: Reichenbergben a zoológiai kertben nagy szerencsétlenség történt. Délután megjelent a kertben egy cselédeány a négy éves kis Hoffmann Edittel, hogy megnézzék az állatokat. A kisleány egy medvének zsemlyét dobott, amely a védőrác közé esett. A kisleány lehajlít és bal kezével odaadta a medvének a zsemlyét. A medve azonban megragadta a kisleányt és behuzta magához a rácson keresztül. Rögtön segítségére siettek, de mire az örök kiszabadították borzalmas helyzetéből, a medve már leszállította a karját. Beszállították a kórházba, a cselédet pedig gondatlanságáért letartóztatták. Később kiunt, hogy a cseléd nem tehet a balesetről s miután a kisleány apja maga is ezen a véleményen volt, a cselédet szabadlábra helyezték.

— **Véres bosszu.** Noviszadról jelentik: Dolován múlt évi október 31-én Gavrilov Milán dolovói földműves összeverekedett Vlaski Milán dolovói fiatal legénygel, akit aztán késsel megszurta. Vlaski Milán elpanaszolta ezt bátyjának, Vlaski Szávnak, aki megleszte Gavrilovot és előbb elverte, majd késsel megszurta. Gavrilovt behalott seibe. A pancsevói törvényszék erős felindulásban elkövetett emberölés miatt négyévi fegyházra és tízévi hivatalvesztésre ítélte a vádlottat. A noviszadi felelőtlen bíróság csüörtörtökön helybenhagyta az ítéletet, csak a tízévi hivatalvesztést szállította le őt évre.

— **Megkorult a Noviszadról eltűnt szuboticai kis diák.** Noviszadról jelentik: Popara Milos szuboticai tanító fejelentést tett a noviszadi rendőrségen, hogy Ljubisa nevű és a noviszadi gimnázium első osztályába járó fia Noviszadon eltűnt. A rendőrség hosszas kutatás után megállapította, hogy a kis diák több társával jelen volt a mult heti repülőszerecséltenség színhelyén és azóta eltűnt. A kisleányt Goszpodjincin találták meg és visszazsállították Noviszadra, onnan pedig Szuboticára.

— **Lanténekeső hangversenye Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Dohány-Claasens Anny, hírneves német lanténekeső november 23-ikán rendezti a Szlobodában hangversenyt, amelyet nagy érdeklődés előz meg. Jegyek elővételben a Bácsmegeyi Napló noviszadi fiókiában, a német könyvkereskedésben, a Lipkovic-féle trafikban és a Szlávia könyvkereskedésben kaphatók.

Ne kinezza gyermekeit a közönséges, nyul's csukamájolajja

mert van egy kellemes: a csukamájolaj szíma ny, a

JEMALT

amelynek l'ata's agyon kellemes és mindengyör el van ragadva l'alya l'ol a s eröl. Kapható minden gyógyszerárban és drogáriában kis dobozzal 25 dinárral, nagy dobozzal 42 dinárral.

— **Huszonégy éves leányt választott papjának egy angol egyházközség.** Londonból jelentik: Az idén végezte el teológiai tanulmányait Vera Findlay huszonégy éves angol leány és már tekintélyes lelkesítő álláshoz jutott. A glasgowi kongregacionista egyházközség választotta meg lelkesítő több pályázó közül. Próbapredikációjával győzte le a többi pályázót. Teológiai vizsgáit kitűnően tette le az oxfordi egyetemen. Ő a legfiatalabb angol női lelkesítő.

Dr. Reök Iván sebész, operateur rendelését lakásán, Jelasicseva ulica 1. sz. II. em. (Jugoszláv bank palota) újból megkezdte. Rendel naponta d. e. 8-10-ig és d. u. 4-6-ig.

— **Ford nagy autógyárat épít Európában.** Londonból jelentik: Ford az essexbeli Dagenhamban óriási autógyárat épít 7 millió font alaptőkével. Ez lesz Európa legnagyobb autógyára. Az épület homlokzata földmértől és mélysege egy mérföld lesz. Tízezer munkással fog dolgozni és évenként 200.000 autót fog előállítani.

Akiknek a szívműködése gyenge, erőlködés nélkül ugy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorral meisznek egy kis pohár természetes »Perenc József« keserűvizet. Szív-és orvosok megállapították, hogy a »Perenc József« víz súlyos billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

SPORT

November 25-én kezdődnek a mérkőzések a Schellenz-serlegért

Szegedinszki főtitkár javaslata a mérkőzések lebonyolításáról

Legutóbb megemlékeztünk már arról, hogy az egyesületeknek milyen nehézségekkel kell megküzdeniük, ha programról akarnak gondoskodni. A bajnoki kampány befejezése után az első szabad vasárnap már kihasználhatlanul marad, holott az egyesületek szívesen foglalkoztatnák játékosait és érdekes mérkőzéseknek bizonyára közönsége is akadna.

Ha a csapatok nem könnyelműsködik el a barátságos mérkőzéseket és a játékosok csak valamennyi igyekezetet mutatnak arra, hogy tartalmat adjanak az ilyen mérkőzéseknek, ugy most könnyen ki lehetne tölteni egy-egy szabad vasárnap programját. Miután azonban a csapatok gondoskodtak arról, hogy a közönség teliesen elhidegöljön a komolytalanná vált helyi meccsektől, az egyesületek már nem kísérletezhetnek többé barátságos mérkőzések rendezésével.

A Bácsmegeyi Napló beszámolt arról, hogy az alszövetség vezetőit az a gondolat foglalkoztatja, hogy segítségére lesz az egyesületeknek a programrendezésben. Erre a célra alkalmas megoldásnak kínálkozik az a terv, hogy kiírják a mérkőzéseket Schellenz villanygyári igazgató serlegéért. A gyári igazgató hónapokkal ezelőtt egy értékes ezüstszerleget ajándékozott az alszövetségnek azzal, hogy azt alkalmas időpontban, tetszése szerint használja fel. Az alszövetségben már akkor az a terv merült fel, hogy a serlegért körmérkőzéseket rendeznek, amelyeknek jövedelméből az arra rászoruló vidéki kisegysületeket segítézzük. A programnküliség arra indította Szegedinszki főtitkárt, hogy most írják ki a serlegmérkőzéseket és ezzel használják ki a futballra alkalmas vasárnapokat.

Szegedinszki — mint értesülünk — az igazgatótanács legközelebbi ülésén javaslatot tesz a körmérkőzések megrendezéséről és beterjeszti a mérkőzések proppozícióját is. A főtitkár javaslata szerint Schellenz igazgató serlegéért a hat szubotica elsőosztályú csapat kieséses rendszer szerint mérkőzik, oly módon, hogy csak a győztesek mérkőznek tovább. Ilyenképen összesen öt mérkőzés kerülne lejátszásra. A javaslat szerint az anyagi siker érdekében maga az alszövetség jelöli ki az ellenfeleket és csupán a mérkőzések terminusait állapítják meg sorsolással. Eszerint az első fordulón Bicska—SZAND, SZMTC—ZsAK és Sport—Villanytelep SC mérkőznének egymással ugy, hogy vasárnaponként egy-egy mérkőzés kerül lejátszásra. A mérkőzéseket ugyanugy mint a bajnokiakat az alszövetség rendezti a SZAND és a Bácska-pályán 2—2, az erdőben pedig egy meccset. Pályabér címén a bruttóbevételből tíz százalékot fizetnek, míg a tiszta bevételből a mérkőző felek 30—30 százalékot kapnak, negyven százalékot pedig a segélyalpnak juttatnak.

Amennyiben az igazgatótanács jóváhagyja a főtitkár tervezetét, ugy a mérkőzéseket november huszonötödikén megkezdik. Ezeket a mérkőzéseket a csapatok mindazokat a játékosait szerepeltethetik, akiknek leigazolása barátságos mérkőzésre érvényes.

A sérült játékosok miatt nem jöhet vasárnap Szuboticára a sztariyecseji Szoko

A vidéki bajnokjelölt nem akar tartalékokkal bemutatkozni Szuboticán

A Bácsmegeyi Napló megírta, hogy a SZAND vasárnapra meghívta Szuboticára a vidéki bajnokságban vezető sztariyecseji Szoko csapatát barátságos mérkőzésre. Beszámoltunk arról is, hogy a Szoko táviratban értesítette a SZAND-ot, hogy a meghívást nem fogadhatja el.

A Szoko szükszavú táviratából nem derült ki, hogy a becseji csapat miért nem hajlandó Szuboticára jönni és a közönséget, amely szívesen látta volna a Szoko bemutatkozását — kellemetlenül érintette a visszautasítás.

A becseji csapat vezetősége részéről csüörtörtökön telefonon felhívták a Bácsmegeyi Napló szerkesztőségét és felkérték a közönség tájékoztatása végett a következők közlésére:

A Szoko örömmel fogadta a SZAND meghívását, amely a bajnokcsapat részéről a vidéki egyesület megbecsülését dokumentálta. Ezen felül azonban a Szoko már csak azért is készséggel tett volna eleget a meghívásnak, mert a SZAND már három ízben is elküldte csapatát Sztariyecseire és a Szoko revansall tartozik a SZAND-nak. A bajnok csapat meghívása azonban a legrosszabb körülmények között érkezett a Szokóhoz, amelynek csapatából a mult vasárnapi bajnoki mérkőzésen négy játékos vált harcképtelenné. A Szoko vezetősége — már csak a közönség iránti megbecsülésből sem — nem akar egy erősen tartalékoló csapattal bemutatkozni Szuboticán. Vasárnap a sérült játékosok helyén tartalékokat lenne kénytelen szerepeltetni és ez a csapat nem volna alkalmas arra, hogy a szubotica közönség előtt a Szoko és a vidéki futballsport tényleges erejét megmutassa. Mind-ezeket a Szoko már levélben is közölte a SZAND-al, amellyel a jövőben is a legjobb barátságot akarják fenntartani a sztariyecseiek és ugyanakkor közölték vele azt is, hogy játékosaik felgyógyulása után örömmel ragadják meg az első alkalmat, amidőn eleget tehetnek a SZAND meghívásának.

A Szoko vezetőségének felvilágosításához nincs hozzáfűzni valónk. A sportolók az elmondottakból látni fogják, hogy a becseji egyesület vezetősége a csapat szerepléséhez méltóan, sportszerűen és komolyan gondolkodik.

MOL

Moli Szoko—Szentai Spárta 5:2 (2:1). Vasárnap barátságos mérkőzést játszott Molon a két csapat. Az első félidőben lanyha játékot produkáltak az ellenfelek, szünet után azonban a moli csatársor szép kombinációs összjátékba kezd és fölénybe kerül. A szentai csatárokat a kapu előtt nagy balszerencse üldözte és gólhelyzeteiket nem tudták kihasználni.

A kerékpársportolók figyelmébe. A szuboticai kerékpárszövetség felhívja azokat a kerékpársportolókat, akik katonakötelesek és bevonulásuk esetén a kerékpáros ezredéknél kívánnak szolgálni, hogy öt napon belül jelentkezzenek az alszövetség titkárságánál (Szubotica, VI. kör, Zrinjski tér 11. szám).

Patent nyitóval

Schmol Pasta

50 év óta a legjobb cipőcserén

Kerékpársportolók figyelmébe.
10 kg. fával fut 14 órán át.
Gyár Barxel Szubotica.

KÖZGAZDASÁG

A noviszadi kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők a zárórarendelet fenntartását követelik

Népgyűlésen tiltakoztak a zárórarendelet tervbevett módosítása ellen

Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők szerda este hét órakor az Odeonban élénken látogatott gyűlést tartottak, amelyen a zárórarendelet tervbevett megváltoztatása ellen foglaltak állást. A gyűlésen közel négyszáz magánalkalmazott volt jelen és azon Hadnagyev György, a jugoszláv magántisztviselők országos egyesülete noviszadi csoportjának elnöke elnökölt. Hadnagyev megnyitó beszédében ismertette a noviszadi munkaadók azon akcióját, amely a zárórarendelet módosítását és a nyolc órai munkaidőnek tíz órára való meghosszabbítását célozta.

Timotles Nikola, a noviszadi munkáskamara tisztviselője hosszabb beszédben ismertette az alkalmazottak és a magánhivatalnokok kívánságait, majd felolvasta a következő határozati javaslatot:

A noviszadi magánalkalmazottak november 14-én Noviszadon megtartott gyűlésükön megállapítják a következőket:

1. A bácskai főispán által kiadott zárórarendelet nem elégtől ki teljes mértékben a magánalkalmazottak és kereskedősegédek érdekeit, mert nem áll a nyolc órai munkaidő elvi álláspontján, de elismeri, hogy a

főispáni rendelet mégis haladást mutat a multban rendezetlen viszonyokkal szemben.

2. A munkaadók nem hajtják végre teljes egészében a kiadott rendeletet és annak egyes rendelkezéseit figyelmen kívül hagyják.

3. A munkaadók egyesületeik útján mindent elkövetnek és befolyást gyakorolnak a hatóságokra, hogy a rendeletet vagy vonják vissza, vagy módosítsák az alkalmazottak és segédszemélyzet hátrányára, abban a reményben, hogy a rendelet diszkreditálásával visszaállítják a régi rendezetlen állapotokat. A gyűlés ezek miatt követeli, hogy a főispán azonnal utasítsa a rendőrhatalóságokat, hogy szigorúan ellenőrizzék a főispáni rendelet betartását, még pedig egyformán az egész tartományban és hogy a rendőrségek a zárórarendelet ellen vétőket szigorúan büntessék meg; hogy a magánalkalmazottak egyesületeik útján indítsanak akciókat a zárórarendelet egész terjedelmű végrehajtása és fenntartása érdekében.

A határozatot átadják a szociálpolitikai és a kereskedelmi minisztereknek, a bácskai főispánnak és a noviszadi rendőrfőkapitánynak.

A gyűlés kilenc órakor rendben ért véget.

Közszemlére helyezték a kataszteri tiszta jövedelem átszámítását Szuboticán

Egy aranykoronát harminc dinárnak számítottak

Az új adótörvénnyel kapcsolatban mindenhol újabb meg kell állapítani a föld kataszteri tiszta jövedelmét. Az eddigi kataszteri tiszta jövedelem arany koronában volt megállapítva, amit most dinárra kell átszámítani.

A szubotici városi kataszteri hivatal már elkészült ezzel a munkával és közszemlére helyezte a kataszteri tiszta jövedelem új kimutatásait. A kimutatások november 16-ától november 3-ig tekinthetők meg a városháza első emelet 65. számú szobájában.

A kataszteri tiszta jövedelem megállapításai ellen az érdekelt földbirtokosok és községek tizenöt napon belül felelhetnek. A felelkezéseket a kataszter vezérigazgatóságához kell címezni és a szubotici városi kataszteri hivatalnál kell benyújtani.

A kataszteri tiszta jövedelem átszámítása harmincas szorzószámmal történt és az eddigi egy aranykoronát harminc dinárnak állapították meg.

Az I. osztályú szántóföld holdankinti kataszteri tiszta jövedelme eddig 25 aranykorona volt, amit most 750 dinárnak állapítottak meg. II. osztályú szántó (eddig 20) 600 dinár, III. osztályú szántó (17.50) 525 dinár, IV. osztályú szántó (14.50) 435 dinár, V. osztályú

szántó (10.50) 315 dinár, VI. osztályú szántó (7.50) 198 dinár, VII. osztályú szántó (4.—) 120 dinár, VIII. osztályú szántó (1.40) 42 dinár.

A szőlők kataszteri tiszta jövedelme: I. osztályú (32 aranykorona volt) 960 dinár, II. osztályú (26) 780 dinár, III. osztályú (20) 600 dinár, IV. osztályú (14) 420 dinár, V. osztályú (8) 240 dinár.

Ugyanígy tiszta jövedelmet állapítottak meg konyhakertek után is.

A földadót az új törvény alapján január elsejétől kezdve már a fenn ismertetett kataszteri tiszta jövedelmek után fogják kivetni.

Az új adótörvény értelmében a földadó után január elsejétől kezdve csak a városi pótadót, betegapó-lási pótadót, tartományi pótadót, utadót és iskolai pótadót kell fizetni, míg a következő adónemek megszűnnek: 30%-os általános jövedelmi pótadó, 60%-os háborús pótadó, 500 százalékos rendkívüli pótadó, rok-kantadó, kamarai pótadó és a jövedelmi adó. Ezzel szemben egyáltalán nem remélhető, hogy a felemlt kataszteri jövedelem után kivetett földadó kevesebb lesz az eddiginél.

Minden hátralékát feldolgozta a szubotici pénzügyigazgatóság

Befejezték az 1926—1928-as ciklusra szóló adókiivetéseket

A szubotici pénzügyigazgatóság a napokban fejezte be az 1926—1928-as ciklusra szóló III. osztályú kereseti adó, forgalmi adó és jövedelmi adókiivetéseket. Ezzel a szubotici pénzügyigazgatóság minden hátralékot feldolgozott és teljes felkészültséggel várja az új évet, amikor az új adótörvény fog már életbe lépni. Ezért a nagy munkáért első sorban Svobics Szevetisláv pénzügyigazgatót illeti dicséret, aki fáradhatatlan energiával dolgozott, hogy rendet teremtsen az adózsungelban, amelyben már senki sem ismerte ki magát.

Az adókiivetés számadatai a következők:

III. osztályú kereseti adó:

1925-ben	2 769.823.—
1926-ban	2 471.963.—
1927-ben	2 447.976.—
1928-ban	2 407.371.—

Jövedelmi adó:

1925-ben	9 540.302.—
1926-ban	7 646.930.—
1927-ben	4 411.636.—
1928-ban	1 811.413.—

Forgalmi adó:

1925-ben	5 005.571.—
1926-ban	5 381.771.—
1927-ben	5 369.478.—
1928-ban	5 383.358.—

Mind a három adónem kivetését egybevetve azt látjuk, hogy a pénzügyigazgatóságot az 1926—1928. évekre vonatkozó adókiivetéseknél liberálisabban járt el, mint amilyenek az 1922—1925. évi kivetések, mert a mostani ciklusra 7,593.430 dinárral kevesebb adót vetettek ki.

Ezeknek az adókiivetéseknek a város lakosságára nézve külön jelentőségük is van. A városi adóhivatal eddig ugyanis az 1925. évi kivetés alapján fizettette be az adókat és köztudomású, hogy a legigazságtalanabb adókiivetések épen 1925-ben történtek Szuboticán. Az adófizetők nagy része akkor még nem tudta a felelkezési módokat és ezért az igazságtalanul nagy adókiivetések jogérvényesek lettek.

Szubotica város adófizetői a mai napig a régi adókiivetések alapján fizették be a következő évi adójukat és főleg ezért hallatszottak az adópanaszok a közönség köréből. A pénzügyigazgatóság csütörtökön megküldte az új adókiivetéseket a városi adóhivatalnak és a szakértő véleménye szerint nem egy esetben fog előfordulni, hogy az adófizető, az új kivetéseket véve tekintetbe, már régen befizette az 1930. évre szóló adóját is.

Külön kell hangsúlyozni azt is, hogy az 1926—1928. évekre szóló adókiivetések a mai napig csak Szuboticán készültek el nemcsak a Vajdaságban, hanem Horvátországon és Szlovénia kívül az egész országban.

Mezőgazdasági munkások ankétja Noviszadon. Noviszadról jelentik: A vajdasági munkáskamara november 23-ikára Noviszadra mezőgazdasági munkások-ankétot hívott egybe, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert ez lesz az első mezőgazdasági munkásokét az országban. Az ankétban résztvesznek a kamara igazgatósági tagjai és képviselik magukat a szociálpolitikai, az agrárreform és a földművelésügyi minisztériumok is. Meghívást kap a munkásbiztosító pénztár központja, a munkáskamara központja és a budapesti mezőgazdasági munkások szövetsége. Az ankét foglalkozni fog a mezőgazdasági és a mezőgazdaságiipari munkások általános helyzetével.

A nemzetközi kereskedelmi kamarák párisi konferenciája. A nemzetközi kereskedelmi kamarák központja november 17-ikén Párisban vezetőségi ülést tart, amelyen Jugoszláviát Marodics Iván, a beogradi kereskedelmi kamara főtitkára és Jovanovic Zsivko, a folyamhajtási társaságok szövetségének elnöke, mint szakértők vesznek részt. A nemzetközi kamara a dunai forgalom szabályozásának kérdésével fog foglalkozni. Statisztikai adatok szerint a dunai forgalom csökkenőben van és ezt azzal indokolják, hogy Jugoszlávia a folyamhajtást a Száván és a többi mellékfolyókon csak hazai hajózási vállalatoknak engedi meg. Ezzel szemben Jugoszlávia bizonyítani fogja, hogy a dunai forgalom a háború befejezése óta száz százalékkal megnövekedett és hogy alaptalan a szomszédos országok panasza, hogy a dunai forgalom csökkenőben van. A román és csehszlovák delegátusok hasonló álláspontot fognak elfoglalni.

Jugoszlávia lakivitele Magyarországra. Jugoszlávia 1927-ben 314 millió kiló és 581.000 darab különböző faterméket szállított ki Magyarországra 132.5, illetve 23.9 millió dinár értékben. Az év első kilenc hónapjában 117.288 tonnát (az összkivitel 9,05 százaléka), 81.1 millió dinár értékben szállítottak ki tüzfűt Jugoszláviából Magyarországra. Tölgyfűtalfűt 385.807 tonnát (20,18 százalék) 19.8 millió dinár értékben szállítottunk Magyarországra. Jugoszlávia az egész magyar fűtőanyag 11,41 százalékát szállította a múlt évben.

— Temerin villonyvilágítását bekapcsolják a noviszadi központba. Noviszadról jelentik: Temerin község villonyvilágítását eddig a járeki malomból látták el, most azonban a temerini villanyszolgáltatást a noviszadi villamosközpont fogja eszközölni.

A jugoszláv selyem külföldön. A földművelésügyi minisztérium háromtagú szakértőbizottságot küldött ki Olaszországba, Svájcba és Franciaországba, hogy az ottani selyemgyárakkal tárgyalásokat kezdjenek a jugoszláv selyem kiszállítására érdekében. Egy másik bizottság Ausztriába és Csehszlovákiába megy és ott yvers selymet próbálnak elhelyezni.

Állatkiállítás Pacsiron. Pacsiron november 18-án, vasárnap délelőtt állatkiállítást rendez a bácskai tartomány állategészségügyi osztálya. A kiállításon szarvasmarhákat, juhokat, kecskéket, sertéseket és szárnyasállatokat fognak kiállítani. Kiállítás után állatdíjazás lesz.

Kedvezmények a délszerbái telepéseknek. Szentáról jelentik: A telepítési törvény 21. szakasza értelmében mindazok, akik Délszerbiában mint földművelők óhajtanak letelepedni, családjikkal együtt ingyen utazhatnak, sőt holmjaikat is ingyen szállítja az államvasút. Minthogy ezzel kapcsolatban sok visszaélés történt, az agrárreformminiszter elrendelte, hogy csak azok kaphatnak ilyen ingyen utazásra jogosító vasuti és szállítási jegyet, akik igazolják, hogy legálább harminc léc földet vásároltak Délszerbiában. A jegyeket az agrárreformminiszter telepítési ügyosztálya adja ki. A kérvényben meg kell említeni a régi és új tartózkodási helyet, a vásárolt föld nagyságát, a családtagok nevét, korát és a szállítmány súlyát és nemét.

— Szombaton kezd meg tárgyalásait Szuboticán a harmadosztályú kereseti adófelszámolási bizottság. A szubotici pénzügyigazgatóság adófelszámolási bizottsága, amely a harmadosztályú kereseti adókiivetéseken beadott felelkezéseket fogja letárgyalni, szombaton, november 17-ikén kezd meg a tárgyalásokat és december 8-ikán fejezi be. Az adófelszámolási bizottság elnöke dr. Vojnic Hajdu József.

ÜZLETI
KÖNYVEKET

jó papíron,
szép és tartós kötésben
készít a

MINERVA-NYOMDA, SUBOTICA

KÉRJEN AJÁNLATOT

NYILT-TÉR

T. C.

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni igentisztelt felsőbbnati vevőimet, hogy vevőim kényelmére Velika Kikindán a Budisin-féle házban fióküzletet nyitottam.

Ezen üzletemben állandó raktárt tartok kitünő minőségű

DÜRKOPP és MINERVA varrógépekben, DÜRKOPP-, PUCH-, ORKAN- és GLORIA-kerékpárokban,

COLUMBIA- és THALIA-gramofonokban, COLUMBIA- és ODEON-lemezekben, TELEFUNKEN, BALTIC RADIO-készülékekben,

valamint az összes ezen szakmába vágó kellékekben és alkatrészekben.

Tisztelettel értesítem továbbá igentisztelt vevőimet, hogy vevőim kényelmére összes cikkeit igen kényelmes részletfizetésre is árusítom és mindenestre kérem az érdeklődőket, hogy sziveskedjenek áruimat vételkényszer nélkül megtekinteni. Állandó ingyenes himzőtanfolyam.

Kérem az igentisztelt vevőim szives támogatását.

S. AD. ENGL

fióküzlete

VELIKA KIKINDA,

az új Budisin-féle házban

12109

Nyilatkozat

Ezennel figyelmeztetek mindenkit, hogy Mladen és Száva fiaimnak senki ne hitelezzen vagy pénzt ne kölcsönözzön, mert értékük többé nem felelek és semminemű adósságukat nem fizetem ki.

Ada, 1928. november 8-ikán.

12108

Piszárov Szever

Gulyás-
tejcsarnokSubotica, Trumbićeva 7
Papucspiac. Conen-
palotaLegolcsóbb
bevásárlási
forrás

Ne üljön fel
utánzatokná, mert
rengeteg
üzelő anyagot
takarít meg, ha kályhájára
„VULKAN”
csövet szereltet fel.
Kapható kizárólag
Kovács Ferenc
háztartási felszerelési üzletében
Lifka mozi épület 11912

A Singer-varrógép-társaság helybeli lerakata értesíti tisztelt vevőit, hogy a volt Lloyd helyiségben (a Nacionál szállodában)

ingyenes műhímzési és
szabászati tanfolyamot

rendez, amelyen a legmodernebb mintákat tanítják. A tanfolyam hétfőn, 1. hó 19-én veszi kezdetét. Jelentkezni lehet üzletünkben vagy ügynökeinknél.

Singer-varrógép-lerakata

12097

(Hal-piac.)

Bélyeggyűjteményeket

a régi Európából nagyobb gyűjteményeket

komoly vevő keres

Eduárd Naschitz, Beograd

Skadarska ulica 41/1

csinálja most, amit a gazdag amerikai: pénzért akarja megvásárolni annak a férfinak a szerelmét, akit egyszer hűtlenül elhagyott... Mi más volt ez, mint szerelmi vásár, amelybe ezer dollár volt az első befektetés... Lili csak nemrég lett gazdaggá és máris ott settenkedett a tudata alatt a bizonyosság, amelyért annyira utálta az amerikai milliost, hogy aranyért minden megvásárolható, még a szerelem is... A pénz mindenhatóságának az érzése és az amerikai üzleti szellem már észrevétlenül belelopakodott Lili gondolkodásába és megzavarta a tisztánlátását... Hogy mi lesz aztán, ha Dér megérkezik, azt maga sem tudta bizonyosan, hisz Thomas Clarkkel nem szakított még, de bízott magában és hitte, hogy mint annyiszor, megint diadalmaskodni fog...

Gaston Leblanc fogadta az érkezésnél Dért és nagy volt a meglepetése, amikor az újságíró társaságában egy nőt látott... Dér Géza és Lucy Blanche az együvértartozás érzésével indultak neki Los Angelesnek, de a szép francia asszony azért sokatmondóan mosolygott az autóban honfitársára, a segédrendezőre... Ez most Dért kísérte, a szállodába, mint egykor Lilit és kissé kényelmetlenül érezte magát, amikor Dér a filmjéről kezdett beszélni... A szállodában Gaston Leblanc alkalmat keresett arra, hogy Dérrel négy szemközt maradjon és ekkor közömbösen, de mégis a bizalmasság alig észrevehető árnyalatával a hangjában, így szólt:

— Monsieur Dér, fontos üzenetet kell átadnom, Fotti kisasszony kéreti, hogy okvetlenül még ma keresse fel. Nagyon fontos ügyben kíván önnel beszélni.

Dért kellemetlenül lepte meg ez az üzenet. Csodálkozva nézett a segédrendezőre. Nem tudta elképzelni, hogy mit akar tőle Lili.

— Ha parancsolja, délután elküldöm önért az autót — mondotta udvariasan a segédrendező és sürgetően hozzátette: — Hány órára parancsolja?

Dér Géza nem utasíthatta vissza ez előtt az idegen ember előtt Lili meghívását és különben is tudta előre, hogy elkerülhetetlen lesz a találkozás a lánnyal. Talán jobb is így gyorsan átessen rajta...

— Csak néhány órát szeretnék pihenni —

A CSODA!

A Telefunk RÁDIÓ

Annodbateria és Akkumulátor

NÉLKÜL

Kapható részletfizetésre is:

ALTERNO műszaki vállalat, NOVISAD

Telefon 24—14

Kralja Petra 26

Fiók: Veliki Bečkerek, Aleksandrova 10. — Telefon 110.

Iskolatáskák vászonból... 25 din.

Iskolamappák valódi tehén-
és aktatáskák bőrből... 90 din.Utazó-bőröndök és legmodernebb
női ridikülökből óriási választék
olcsó, leszállított árak mellettSchlager Henrik bőröndös és bőraru-
specialistánál

Subotica, Aleksandrova ul. 1

Viszonteladóknek árengedmény!

Új üzlet! Olcsó árak!
ERNYŐK a legmodernebb
kivitelben, javítá-
sok és átalakítások a legolcsóbban
HERNFELD speciális ernyőüzletében, Subotica, Rudičeva
ulica (Földes ruháüzlete mellett) 11000

A FÉRFI, A NŐ

ÉS A FILM

LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

De Lili akarta Dért... Álmatlan éjszakákon vakmerő tervet szőtt és gondolkodás nélkül, annak a nőnek a biztonságával, aki megszokta, hogy mindent sikerül elérnie, amit nagyon akar, hozzá is fogott a kalandos és merész terv keresztülviteléhez. Csak Gaston Leblanc, a szolgálatkész francia segédrendezőt avatta be tervébe, amelyet nem tudott egyedül megvalósítani. A segédrendezővel íratta meg a Famous Players hivatalos papírján azt a levelet, amely azon a mámoros kövri reggelen új irányt szabott Dér Géza hányatott életének, a holdgöngy levelet a filmszenárium megvásárlásáról. Mindez csak kitalált mese volt, hiszen a filmgyár nem is tudott ennek a szenáriumnak a létezéséről... Az egész csak ürügy volt arra, hogy Lili Dért Hollywoodba hozza és az ezer dollárt is Lili küldte a filmvállalat nevében... A francia segédrendező először aggodalmaskodott, hogy mi lesz, ha Dér megérkezik és a levélre hivatkozva követelni fogja a filmgyártól a szenárium feldolgozását, de Lili megnyugtatta Gaston Leblancot, hogy idejében el fog intézni mindent Dérrel... Mindene gondoltak, mint az összeesküvők és a segédrendező címére kérték Dér értesítését érkezéséről, hogy semmi se érje őket váratlanul.

Ravasz és csunya cselszövés volt ez, de Lili csodálatosképp nem gondolt erre. Egy pillanatra sem jutott eszébe, hogy nem méltó ez a játék hozzá és Dér Gézához, hogy újból súlyos szenvedést zudít a férfire és nem gondolt a következményekre sem... Csak a saját vágyaira és akarataira tudott gondolni, amely megint erősebb volt mindennél és az örök-könnyelmű Lili vakon engedelmeskedett ennek az akarataknak... Boszszut akart állni Thomas Clarken, aki megfizette a testét és nem vette észre, hogy ő is ugyanezt

irondotta. — Délután öt órakor felkeresem Fotti kisasszonyt.

— Itt lesz önért az autó — felelte Gaston Leblanc és mint aki elvégezte a rábizott feladatot, megnyugodva távozott.

Lili percek alatt értesült mindenről és a segédrendező azt sem hallgatta el előtte, hogy Dér egy feltűnően csinos nő társaságában érkezett meg... Lili megdöbbenve bámult Gaston Leblancra és sürgetve intézte hozzá a legkülönbözőbb kérdéseket. Milyen a nő? Szívélyes-e a viszony Dér és a nő között? Ugyanabban a hotelben szállt-e meg, ahol Dér? A francia segédrendező készségesen felelt mindarra, amire tudott válaszolni és elmondta, hogy Lucy Blanche a Dér melletti szállodai szobába költözött... A segédrendező még sohasem látta Lilit olyan idegesnek, mint e beszélgetés alatt és a lány csak akkor nyugodott meg némiképp, amikor Gaston Leblanc közölte vele, hogy Dér délután felkeresi.

Csak most érezte igazán Lili, hogy milyen merész játékba kezdett... A francia nő hire kissé elvette az önbizalmát és a biztonságát s dobogó szívvel, aggodva gondolt a Dérrel való találkozásra... Hogy magyarázzon meg mindent a férfinak?... Lehetetlen volt tovább titkolni a valóságot, mert másnap talán már elkerülhetetlen lett volna a botrány, ha Dér a filmgyárban jelentkezik... Meg fogja-e érteni Géza, hogy mindezt szerelemből tette?... Igen, most már maga is hitte, hogy a szerelem bírta erre a vakmerő lépésre... Amióta a Dérrel érkezett idegen nőről tudott, a féltékenység szenvedését is megismerte... Szereti-e még Dér?... És meg fogja-e érteni, hogy miért tette mindezt?...

Még sohasem akart Lili szebben, hódítóbban megjelenni férfi előtt, mint ezen a délutánon. Órákat töltött öltözőasztala előtt, egyik ruháját a másik után próbálta fel, amíg végre megállapodott egy szorososan a testéhez simuló eperszínű párisi selyemruhánál... A tükör előtt gondosabban kendőzte az arcát, mint bármikor filmfelvételei előtt és amikor elkészült, meg volt elégedve magával... Csakugyan igazán szép volt, szebb mint valaha... Talán a szerelem és a vágy tette ilyen széppé...

(Folyt. köv.)

Szegény ember vízzel főz,

ha autót akar. Ha azonban tiszta finom disznózsírt óhajt kilogrammonként 23 dinárért, és zsírszalonnát 20 dinárért, sertéshúst 16 dinárért, akkor

Vukov Misko Rudics uccai hentesboltjában menjen vásárolni

SZIFILISZ

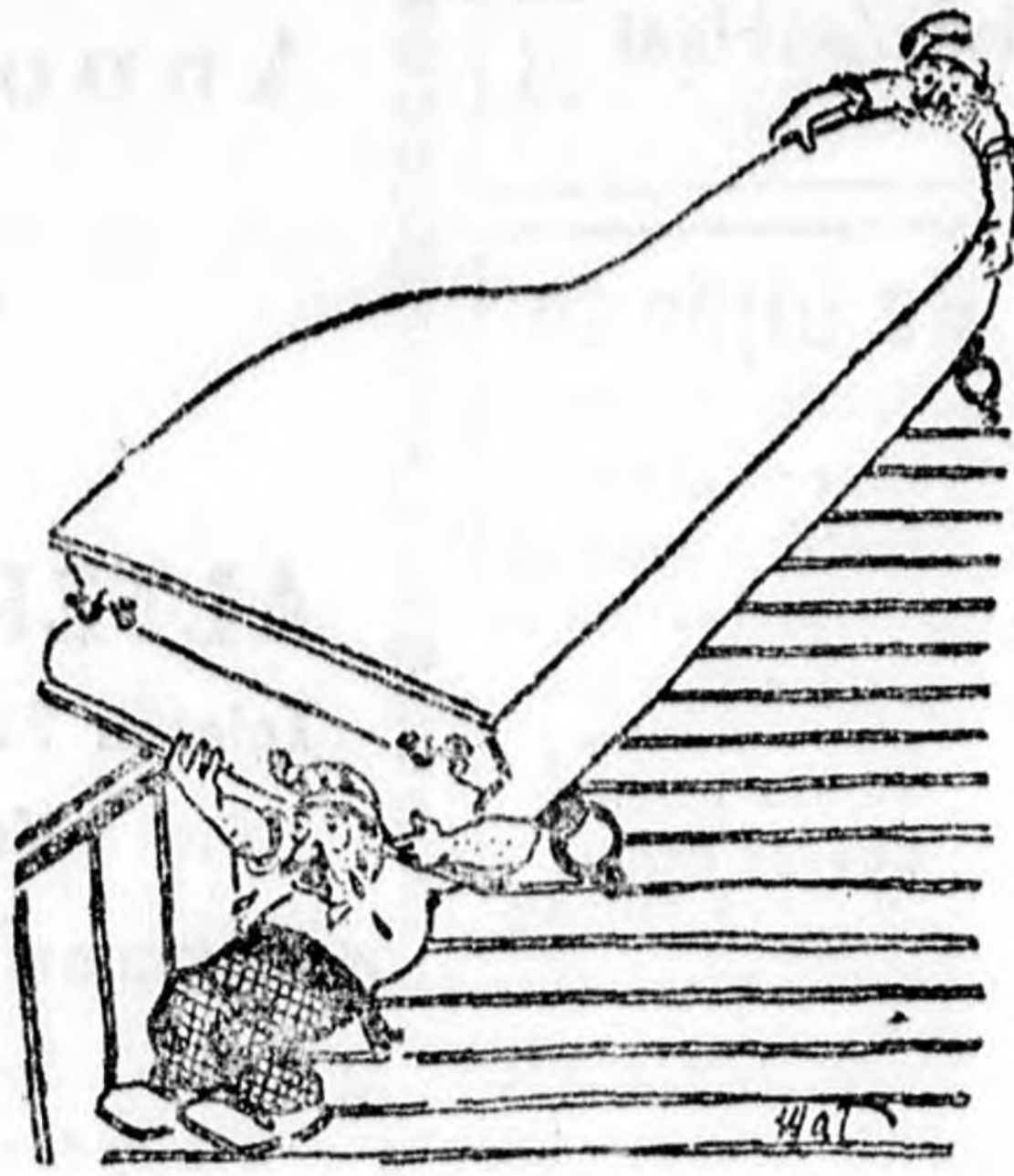
gyógyítható

pasztillákkal

Dr. Pomaret párisi tudós legújabb találmányával. A Közegészségügyi Minisztérium által 43367. szám alatt engedélyezve. Ismeretést 1 dinár bélyeg ellenében küldök
JOSIF PANTIĆ BEOGRAD, Kr. Natalije 5.

KINTORNA

Zongoraszállító munkás: Nem tudom megérteni, hogy az emberek hogyan lelhetik örömeiket egy ilyen nagy hangszerben...

*

Két csavargó találkozik.
— Mi van veled, cimbora, hogy olyan régen nem láttalak.

— Boltot nyitottam.
— Mikor?
— Éjszaka egy óraker.

*

Pepita urat megkérdezik:
— No, mit szolt az öreg bankár, mikor megkérte a leánya kezét?
— Kezdetben hallgatott.
— No és mikor megszólalt?
— Akkor én már az utcán voltam.

*

Orosz-svéd

TRAPEZ
hó- és sárcipők
felülmulhatatlanok!

1929-es

reklám fal- és zsebnaptárak

b'okkal és nyomás l

Karácsonyi- és újévi lapok
Karácsonyi papíráruk
Karácsonyfadiszek

rendkívül nagy választékban

RUDOLF POLAČEK, ZAGREB

Jurisheva uica 24

Papírnagyker skedés, káposztás és papírladoválla at

Kérjen árajánlatot!

Szerbül tanuljunk!

Vujkovic Marica kitünő könyve megjelent „Szerb-Magyar nyelvkönyv” címmel!

1. Legmodernebb mód zer 2. Teljesen gyakorlati
3. A tanulás első napjától már kezdhet szerbül beszélni.

Ara 30 dinár. Portóra 2 díjárt küldjön

Szállítja:

„Minerva” r. t. könyvosztálya, Subotica

Szalagfűrészes
benzín-gép
favágásra

kocsira szerelve

eladó

„Ignis” Wirth fakereskedő, Subotica

Palići ut 6

12057

A legjobb Mährisch-Ostrauai kocsz és porosz kályhaszén

bármily tételben „Ignis” Wirth tüi nyar ke e kelésében, Palići ut 6. — Telefon 503

A MAGYAR KÖNYVKIADÁS ESEMÉNYE:

A PANTHEON 15 KÖTETES MODERN REGÉNYSOROZATA

A KIVÁLASZTOTTAK

KORUNK LEGKITÜNŐBB IRÓINAK LEGÚJABB ÉS LEGERTÉKESEBB MŰVEI

Havonta két kötet jelenik meg a következő sorrendben

1. Hauptmann: A Démon. (A német Wanda c. kiadással egyidejűleg jelenik meg.)	} 1928	} November
2. Kessel: A rongyos heregeek.		
3. Wassermann: A Maurizius-ügy, I.	} December	}
4. " A Maurizius-ügy, II.		
5. André Gide: Pásztorének. — Isabelle	} 1929	} Január
6. Werfel: Az érettségi találkozó.		
7. Conrad: Öregék és fiatalok.	} Február	}
8. Schnitzler: Teréz.		

9. Mauriac: Sorsok.	} Március
10. Walpole: Harmer John pünkösdi királysága.	
11. H. G. Wells: Mr. Blettsworthy a kannibálok szigetén. (Wells legújabb regénye.)	} Április
12. Meyrink: A nyugati ablak anyala.	
13. Knut Hamsun: Csavargók, I.	} Május
14. " Hamsun legújabb műve.)	
15. Eredeti magyar regény, az 1929. évi Mikszáth Kálmán-pályázat díjnyertes regénye.	

A KIVÁLASZTOTTAK

egy-egy kötetének bolti ára: fűzve 24 dinár, vászonkötésben 30 dinár. Aki legkésőbb karácsonyig megrendeli az egész sorozatot, a köteteket

fűzve 19 dinár, vászonkötésben 28 dinár

kedvezményes árban kapja. A kedvezményes előjegyzés nem jár semmiféle anyagi megterheléssel, mert havonta csak két kötet árát kell kifizetni. A majdnem 50%-os kedvezményen kívül az előjegyzők a sorozat meglepetésszámba menő 15-ik kötetét teljesen ingyen kapják. A páratlan kedvezményben mindenki résztvehet, aki az ide mellé írt rendelőlappot kiállítja és beküldi vagy a Bácsmegyei Napló bármely árusítóbjának átadja. Ne mulassa el a kedvező alkalmat, mert az Ön könyvespolcáról sem hiányozhat

A KIVÁLASZTOTTAK
nagyértékű, érdekesítő regénysorozata

MEGRENDELŐLAP

T. Bácsmegyei Napló kiadóhivatala

Subotica

Ezennel megrendelem a KIVÁLASZTOTTAK című regénysorozatot 15 kötetben. Havonta 2 kötetet veszek át és 14 kötet átvétele után az utolsó kötetet ingyen kapom.

A nem kívánt módosítástól mentő
FÜZVE 19 dinár kedvezményes árban.
KÖTVE 28 dinár kedvezményes árban.
A két könyv árát minden hó elején előre beküldöm.
Minden elsején tessék két kötetet utánvétellel küldeni.
A köteteket minden hó elején személyesen veszem át és fizetem ki Önöknek.

Név: _____

Foglalkozás: _____

Pontos cím: _____

LIFKA-MOZI

Csütörtöktől vasárnapig
Suboticián először!
Ujdonság!

Ramon Novarro

a BEN-HUR címszereplőjének irodalmi értékű világattrakciója:

Heidelbergi diákélet

A szív harajain játszó történet az ifjúság és szerelemlől. Rendezte: LUBITSCH ERNŐ

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnapon és éjszakai órákban kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felblyegaszt jelölve leveleket továbbítanak. Kérdések, közlések válaszra bonyolultak.

RÁDIÓ

Ha pénzéért élvezni akarja rádióját

akkor csakis jól ismert márkát vegyen. - Tekintse meg raktáramat, ahol a legjobb készülékeket is szolid áron kapja. Átalakításokat és javításokat szakszerűen végzem

Akkumulátorok töltését vállalom

Raktáron tartok mindennemű alkatrészeket

S. Ad. Engl, Subotica
Pukovnik Krupeževića ul. (Rudić) 3. Tel. 8-15

VÁROSI MOZI

Szerdától—vasárnapig
Ismét egy sláger művészi játékkal

CHICAGO

egy házaspár tragédiája

Főszereplők:

Várkonyi Mihály

Phillips Haver és Virginia Bradford

Rendezte: Cecil B. Le Mille

Keresek a városhoz közel egy láncszép, jókarban levő szőlőt. Cim a kiadóban

Szalvatoros üvegeket, literest és félliterest, keresek megvételre. Andrija Schwarz Subotica. 12007

Épületfát, léceket, asztalosárut megrendelés szerint legolcsóbban szállít Danilo Ivkov, Sztapár. 11583

Rózsaburgonyát métermázsánként 60 dinártól 110 dinárig szállítok. Danilo Ivkov, Sztapár (Bácska). 12006

Eladó jókarban levő Hupfeld Phonolist konzertzenogora. — Megtekinthető Jaska Tomić (Módos) 297. hsz. 11966

Somogy megye legrégibb ingatlan közvetítő irodája. Polgár G. ingatlan adásvételi irodája Kaposvár, Iroda: Bereznyei-ucca 8. sz. Lakás: Zárda ucca 27. sz. Interurban telefon: 197. sz. Magyarország — Somogy megye. Sürgönycim: Polgár közvetítő Kaposvár. Több kisebb-nagyobb földbirtokok eladására már 2 holdtól 1000 holdig megbízásaim vannak. Tanyabirtokok épületekkel, 20, 30, 50, 100, 200 holdas stb. kapható. Kaposváron és az ország különböző községeiben kapható: ház, vendéglő, malom, üzlet, szőlő stb. Megbízásokat a legnagyobb bizalommal kezelék. Előleg egy fillért nem kérek. 10851

40—50 HP-és félstabil gőzgépet, vagy 35—40 HP szivógázmotort keresek megvételre. Cim: Rádió Reklám Subotica, Pašičeva 7. 12068

B A B

tarka, kg-ként Din. 7-ért kapható Fuchs & Co. Subotica, Vilsonova 11. 12014

Fényképezeti műterem 15.000 dinárért azonnal átvehető Farkas fényképezés. Títel. 11276

Hofherr-Schranz gyártmányu 25 éves, huzatos gőzlokomobil, Hofherr-Schranz gyártmányu 25 éves esőlép, 12 lóerős használt szivógázmotor, generátorteleppel, komplett, 3 lóerős petróleummotor, kukoricaszár-tépgép eladók Megtekinthetők és megtekinthetők Agrikulturánál, Sombor. 10282

8 HP fogaskerekes magánjátó és 54 collos cséplőszekrény Clayton-Shuttleworth gyártmány 23 éves kitűnő üzemképes állapotban, más vállalkozás miatt eladó. Felvilágosítás: Agrikultura, Sombor. 10281

Házam Szentán jóforgalmu fűszerüzlettel, nagy portával, eladó. Cim a kiadóban. 11602

Hölgyek! Leányok!

Szép kézimunkára bárkit megtanítok 20 dinárért
Miloš Obilićeva ul. 1. 11939

Hölgyeim! Kabát- és bundabéléseiket és most készülő ruhákat csak „Helena” műhímző vállalatnál (Pašičeva 7) himeztessék, mert a legdivatosabb minták és legmodernebb gépeink minden igényt kielégítenek. 11930

KÜLÖNFÉLE

Kétágyas butorozott, két ablakos uccai szoba konyhával kiadó. Villanyvilágítással, ágynemű és takarítás nélkül. I., Jukićeva ul. 37. 12111

Női-szabóságomat sokkal nagyobb felkészültséggel és ismeretekkel, mint azelőtt, megkezdtem. Kérem az igen tisztelt ismerőseim és a közönség pártfogását. A munkáért garanciát vállalok. Erdődi Sándorné. 12096

22 éve ismert Larucin kapuzalák a legjobban beváltak mindennemű hűgycsőbántalmaknál, női fehérifolyásnál. Gyógyszertárakban és drogériákban dobozónként 25 dinár. Postai szétküldés. Blum gyógytár, Subotica, főpostával szemben. 11357

Libahúst füstölőre elvállal Kőrösi Géza kóser-hus-füstölőtelepe, Rudić ucca (Gyümölcs piac). 12055

Fűszerüzlet házzal együtt kiadó. Subotica, V., Seoska ul. 15. 12043

Apróhirdetések Suboticián az Aleksandrova ulicán a Presburger-főle üzletben, a Manojlovićeva ulicán a Rádió-Reklám irodájában, Universitas könyvkereskedés Aleksandrova ucca, Földes Samu ruhaüzletében, Gyümölcsiac, Noviszágon, Szomborban, Szentán, Veliki Bečkerekben ottani fiókkiadóhivatalainkban is eredeti áron feladhatók.

Fékség teljes felszereléssel kiadó Pašičevón, Velika ucca 361. 11797

Régi jóforgalmu vendéglőmet betegség miatt azonnal kiadom. Érdeklődőket személyes megtekintésre kérem. Nincs módomban levelezni. Ács Tamás, Mali Iđoš (Bačka). 11839

Nevezetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova 9. információt leggyorsabban, legpontosabban és a legnagyobb diszkréció mellett ad. 11602

Ha KÖNYVSZAKERTŐRE lesz szüksége írjon Borbély L. Novisad, postafiók 75 címre

30.000 kg.
a l m a
6 különböző fajtaban
20.000 kg.
dió, körte, szilva
makkban. Eladás nagyban és kicsinyben
Subotica, Zrinjski trg 11

LEVELEZÉS

Üsinosnak mondott 25 éves tisztamultu özvegy oly közepkoru diszkrét ur ismeretségét keresi, ki anyagiilag támogatná. Csakis teljes című leveleket „Mindig mosolygós” jellegre a kiadóba. 12078

FOGLALKOZÁS

Intelligens nő, a háztartás minden ágában jártas, kitűnően főz, házvezetőnői állást keres kis családnál. Megkereséseket a kiadóba kér 28. jellegre. 12102

Keresek fiatal üvegesgédelteit angró és detail-eladást hoz. Korrekt, szakemberek ajánlkozzanak Weber Miklós üvegnagykereskedőnél. Velika Kikinda. 12090

Fűszerkereskedőknél jó bevezetett helyi ügynök kerestetik. Cim a kiadóban. 12083

Borbélysegéd, jó munkás, bubihajvágó, állást keres. Wünschl Péter, Mokrin (Bánál). 12114

Almolnári állást keresek, több évi gyakorlattal rendelkezem Andrija Krispenz Stari Vrbas (Bačka) Vojvode Putnika 35. 12107

Cakrásszegéd, önállóan dolgozó, állást keres azonnali belépésre. Megkereséseket a noviszadi kiadó továbbít. 12081

Házmester, gyermektelen, felvételük Kuntscher, Subotica, Majanski put 38. Ugyanott 1 szoba kiadó. 12098

Jól bevezetett csokoládégyár keres megbízható és agilis helyi képviselőt. Ajánlatok a referenciák és eddigi működés megjelölésével „Kaution P-1256” jellegre az Interreklam d. d. Zagreb, Marovska 23 címre küldendők. 11963

Bármilyen állást elvállalna harmincéves, jó megjelenésű komoly és szorgalmas volt hivatalkos — kereskedő, önálló háromnyelvű levelező, könyvelő, szerény fizetés mellett. Megkereséseket kérem 327. szám alatt „Jugomoser”, Beograd címre. 12034

Alexa nyakkendőipar tiz dinárért fordítja ki nyakkendőjét. 12069

Varrónő többévi gyakorlattal házhoz ajánlkozik. Esetleg vidékre is. V., Ravna ulica 14. 11954

Gyógyszerész-assistentst szerb, magyar, német nyelvismerettel keresek. — Belépés megegyezés szerint M. Ivačković gyógyszerész, Vel. Kikinda. 11703

VÉTEL-ELADÁS

25 hold kitűnő szántó, bevetve Bačkatopólától egy kilométerre a vasut mellett, holdanként 21.000 dinárért eladó „Bömbches” ügynöksége, Bačkatopola. 12145

Sztaramoravicán jól bevezetett vendéglő házzal együtt eladó. Érdeklődni Luka Zsilyarnál, St. Moravicán. 12105

Üvegfal eladó. Crnojevićeva ulica 80. 12079

Ház Vinkovcin, a város központjában, 3 szép lakással, a szükséges mellékkeliségekkel, nagy kerttel, gazdálkodásra vagy bérbeadásra kiválóan alkalmas, évi hozama 33.000 dinár, ha egy lakást a tulajdonos megtart magának, 23.400 dinár, szabad kézből eladó rendkívül olcsó áron. Felvilágosítás a helyszínen: Vinkovci, Kozarčeva ulica 18. 12101

Hintó, jó karban, eladó özv. Vojcsina Bálintnénál, Bácska Topola. 12086

Falapát minden mennyiségben kapható. Révai Adolf, Subotica, Sokolska 2. Telefon 551. 12084

Podráczok! Ritka alkalmi vétel! Más vállalkozás miatt teljesen modern és új berendezés és pedig öt tükörhöz garnitúra, székek, szalvéták, gépek, ollók, szidék 8000 dinárért eladó. Beograd, Strahinjica Bana ulica 66/a. 12113

Két lánc befűtött szőlő és egy lánc homok szőlőnek, a supljaki állomásnál (Ludas-puszta) eladó. Érdeklődések a vasuti őrnél, Supljákon. 12100

Eladó beszálló vendéglő házzal együtt a község központjában, fő uccán. Újvára átvehető. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos Palocs Béni, Bácska Topola. 11837

Rózsásruha üzlet teljes berendezéssel Novibeceén elköltözés miatt eladó. Szükségessé tőke 120.000 dinár. Érdeklődni lehet M. Pajity, Novi Becej. 11780

Jókarban levő Márton-fele billiárdasztal olcsón eladó — Megtekinthető Szabados József vendéglőjében, Stara Kanjiža, Fő-ucca. 12031

Friss töltésű
ROHITSI
ásványvizek
a legolcsóbb árban szerezhetők be
A. ZORIC
fűszer- csemege- és festéküzletében
SOMBOR,
Kraljevića Djordja ul.5

„VITREA”
töblüveg, befűtőüvegek és az összes üveg- és porcellánáruc
Csak viszenoladónak
Kereskedők legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása
Karlo Kopp
V. Bečkerek
Raktár: Kültérület 3/d, a Geyer vendéglő közelében

»DAMA«
FEHERNEMŰ-SZALON
TOLSTOJEVA (ODOR-U.) 21
Ajánl
valódi lyoni selyemből készült hálóingeket, combinéket, ingbugyikat, ajándéknak alkalmas pijamákat, linon zsebkenőket, terítőket

Kozmetikai szalon
Tulajdonos: Dr. VÉCSEI JENŐNÉ
Különleges arc- és bőrápolás, az összes arc- és szépséghibák gyógyítása villany és keurefénnyel, paraffin terapia
Subotica, Civil i Metod trg 5. Tel. 539